

In dit nummer:

- * *ACTIVITEITENKALENDER*
- * *NEOGOTISCHE ARCHITECTUUR IN BREDENE (2)*
- * *HERINNERINGEN AAN DE OVERSTROMING 1953*
- * *NA DE OORLOG (3)*
- * *DE BOLLE, EEN KIND MET TWEE VADERS? (2)*
- * *GASTON DURIBREUX*
- * *VAN OOSTENDE NAAR GENT AAN BOORD VAN DE MAALBOOT "PRINCE BAUDOUIIN"*
- * *PARK HOUSE, OOSTENDE*

Gidsenblad
LANGE NELLE
OOSTENDE

IN DIT NUMMER:

Inhoud:

41	<i>ACTIVITEITENKALENDER</i>	<i>REDACTIE</i>
47	<i>NEOGOTISCHE ARCHITECTUUR IN BREDENE</i>	<i>VINCENT DUFLOU</i>
55	<i>HERINNERINGEN AAN DE OVERSTROMING 1953</i>	<i>RIK BRYNS</i>
57	<i>NA DE OORLOG (3)</i>	<i>RICHARD QUAEGBEUR</i>
62	<i>DE BOLLE, EEN KIND MET TWEE VADERS? (2)</i>	<i>JEAN POTTIEZ</i>
64	<i>GASTON DURIBREUX</i>	<i>DIRK BEIRENS</i>
66	<i>VAN OOSTENDE NAAR GENT AAN BOORD VAN DE MAALBOOT "PRINCE BAUDOIN"</i>	<i>REDACTIE</i>
68	<i>PARK HOUSE, OOSTENDE</i>	<i>JEAN POTTIEZ</i>

.....

Verantwoordelijke uitgever en secretaris:

Patricia Veris, Nachtgalenlaan 50, 8400 Oostende

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen
(overname alleen toegestaan met schriftelijk akkoord van de auteur)

Redactie:

Dirk Beirens, Floralaan 7, 8400 Oostende

Vormgeving:

Herman Moerman, Parijsstraat 11/6, 8400 Oostende

Voorzitter:

Leen Coene, Rietstraat 33, 8400 Oostende

Dispatching:

(059) 80 73 81 (Fax en telefoon)

Rekeningnummer:

380-0049184-76 op naam van Gidsenkring Lange Nelle vzw

Lidmaatschapsbijdrage 2003 = € 12,50

Activiteitenkalender

Wilt u zeker weten of een activiteit al dan niet doorgaat, contacteer secretaris Patricia Veris: tel. (059) 80 62 39 - fax (059) 80 12 54

VAN TAMTAM TOT GSM...

DE EVOLUTIE VAN DE TELECOMMUNICATIE

Vrijdag 23 mei 2003 om 20.00 uur in het "Spaans" huisje, Christinastraat 67, Oostende.

Ons gidsend lid Etienne Pitteljon onderhoudt ons die avond over een hem nauw aan het hart liggend onderwerp.

De telecommunicatie ondergaat de laatste decennia razendsnelle ontwikkelingen. In onze huidige maatschappij zijn mobiele telefonie en internet niet meer weg te denken. Nieuwe mogelijkheden ontstaan en komen meer en meer in eenieders bereik. "Morgen" is er terug iets nieuws... maar wie weet nog waar we vandaan komen?

Leden: gratis - niet-leden: 1 euro.

KROEFELTOCHT (commentaar-wandeling en kort fietsritje) 5: ZANDVOORDE-IN-OOSTENDE

Zaterdag 14 juni 2003

U wordt om **18 uur verwacht in Wijkcentrum 't Kasteel**, een herenhuis, Kasteelstraat, Zandvoorde.

Daar kunt u de fietsen stallen tijdens het eerste deel, de wandeling. Mensen die op geen enkele manier met de fiets kunnen komen, kunnen hun auto kwijt links van 't Kasteel of aan de kerk.

Zij krijgen een kort alternatiefje voor de fietsrit. Houd er rekening mee dat er werken aan de gang kunnen zijn op en rond de brug over de autoweg!

Het officiële einde – dan zijn we vermoedelijk al op de laatste stop – is om **22 uur!**

Neem een trui mee, want het kan koud zijn als de zon ondergegaan is!

De grote Keignaertkreek, richting Oostende

Voor wie nog nooit een kroefeltocht mee-maakte: "kroefel" is een samensmelting van 'kroeg' en 'smoefel'.

'Smoefelen' is in het binnenland synoniem met vraatzuchtig eten, maar in Oostende betekent het, jammer genoeg, kleine hapjes tot zich nemen. Kroefeltochten zijn leerrijke, smaakvolle, gezonde, stemmige en misschien verrassende wandelingen voor groepen van 15 à 25 personen

Tijdens de minstens 4 uur durende tocht wordt drie tot vier keer halt gehouden voor respectievelijk het aperitief, het voorgerecht, soms een tussendoortje en de afsluiter.

De Zandvoordse Zwaan

In Oostende heeft de Gidsenkring al 4 uitgewerkte Koninklijke Kroefeltochten. Nu verkent ze op die manier ook de buitenwijken en opgeslorpte gemeenten.

U wordt begeleid door de ontwerper Dirk Beirens
(contact kort voor en tijdens de tocht: gsm 0497 419 074)

Inschrijving verplicht!

Voor 07 juni , telefonisch bij secretaris Patricia Veris (aantal personen + eventueel wie geen alcohol drinkt) op het nummer 059 80 62 39 en door overschrijving van 24 euro (leden) of 27 euro (niet-leden) op rekening 380-0049184-76 van Gidsenkring Lange Nelle vzw met vermelding kroefel 14.06

GELEIDE STRANDWANDELING

Zaterdag 21 juni 2003 om 14.00 uur aan het Zeeliedenmonument

Jeannine Laplasse en René Vandercruyssen begeleiden u om het Klein Strand te ontdekken. Het strand is immers een levend landschap in een dubbele betekenis:

- zo'n zandlandschap leeft, d.w.z. verandert voortdurend,
- er zijn, veel meer dan we denken, levende organismen, fauna en flora.

Naast kennis opdoen, is het doel vooral ervaringsgericht leren via zintuigen.

We hopen dat u als u later op het strand wandelt, de omgeving anders beleeft zodat u er

intenser kunt van genieten.

Tijdens deze wandeling geeft Jeannine ook tips om een en ander aan kinderen duidelijk te maken.

Leden: gratis - niet-leden 1 euro.

2003 Beaufort, totaaltentoonstelling, wil van de kustvlakte een kunstvlakte maken .

In deze context plannen we twee activiteiten :

GELEID BEZOEK

TENTOONSTELLING

'OOSTENDE EN DE ZEE' (SMSKO)

Zaterdag 5 juli 2003, om 10.30 verzameling in de inkom van het Oostendse Museum voor Schone Kunsten (Wapenplein)

Hernieuwde kennismaking met een deel van de collectie waarvan de stad voornamelijk de trotse eigenaar is . Steeds wordt de relatie van Oostende met alle facetten van haar lokalisatie gebracht door zowel bekende als minder bekende kunstenaars .

Leden: gratis - niet-leden: 2 euro .

Voor 27 juni telefonisch inschrijven bij secretaris Patricia Veris op 059 80 62 39 en ter plaatse betalen.

GELEID BEZOEK

TENTOONSTELLING

'MARINES IN CONFRONTATIE' (PMMK)

Zaterdag 6 september 2003, om 10.30 verzameling in de inkom van het Museum voor Moderne Kunst (Romestraat Oostende).

We krijgen een overzicht van 200 jaar voornamelijk olieverfschilderijen vanuit de visie van het werk van Joseph William Turner die als eerste "de zee niet alleen schilderde zoals hij ze zag , maar zoals hij ze voelde ".

Vanuit deze interpretatie wandelen we verder op de golven van vier verschillende menselijke

ervaringsmomenten uitgedrukt in 'lijnen': de retinale, de emotionele, de visionaire en de narratieve lijn.

Leden: 7,5 euro - niet-leden: 9,5 euro.

Voor 25 augustus telefonisch inschrijven bij secretaris Patricia Veris op 059 80 62 39 en ter plaatse betalen.

Najaar

ERFGOEDWANDELING

DE PANNE

Zaterdag 18 oktober 2003, om 14.00 uur

o.l.v. Pierre Vanhecke

Afspraak op het Koningsplein in De Panne (grote parking).

De wandeling schetst de geschiedenis van De Panne en dit vanaf de vroegere tijden (de Romeinse vlakke). De plaats werd een vissersgemeenschap vanaf Jozef II tot aan de Eerste Wereldoorlog en ze is gaandeweg ook een pleisterplaats voor kunstenaars geworden. De rijke, meestal Franstalige, bourgeoisie liet volledige villawijken aanleggen: bekende namen zijn ongetwijfeld Dumont, Viérin en Hobé. De opkomst van het toerisme leidde (nog) niet tot de volledige afbraak van de typische kustarchitectuur van de jaren 1900. De twee wereldoorlogen lieten wel duidelijke sporen na. De Westhoekverkeveling van na plusminus 1970 wordt niet aangedaan. De Panne telt momenteel ongeveer 10.000 inwoners voor ongeveer 11.500 woningen.

De wandeling voert ons langs vissershuisjes,

monumenten, standbeelden en gebouwen die als relict en illustraties van een boeiende geschiedenis fungeren. We eindigen in de Dumontwijk die al enkele jaren als stadsgezicht geklasseerd en beschermd is.

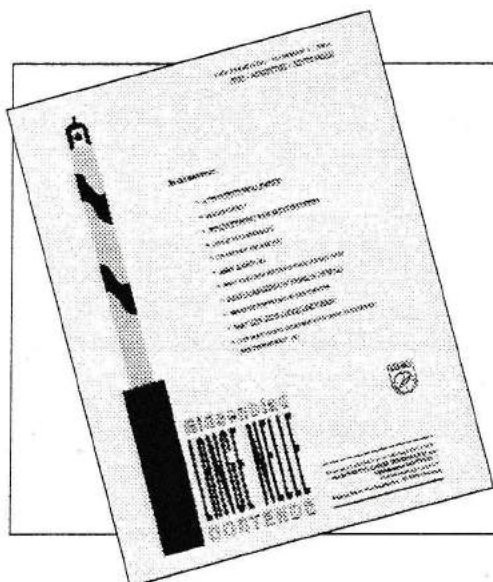
De Dumontwijk gaat terug op het 'Badplaatsproject' (1904) van architect Alexis Dumont en is begrensd door de Zeelaan, de Duinkerkeleen en de Witte Berglaan. Ze getuigt van een eerste vorm van systematische aanleg voor vakantienederzetting getypeerd door een pittoreske en landelijke inslag, vormelijk aanleunend bij sommige tuinwijkpatronen met bekommernis voor de natuurlijke omgeving. De meeste woningen werden opgetrokken in de zogenaamde 'cottagestijl' die naar ruimere Engelse en Normandische huizen verwijst. Maar ze vertonen wel een eigen Vlaamse stijl door het materiaalgebruik, het veelvuldig gebruik van geschilderd hout (o.a. pseudo-vakwerk, luiken ...), het volumespel van, daken met leien of pannen, dakkapellen, torentjes, in- en uitspringende muurgedeelten, enz.

Afhankelijk van bepaalde omstandigheden kunnen we – eventueel – een typische villa bezoeken, namelijk het vroegere eigendom (+/- 1897) van Jules Lagae en het atelier van Louis Van den Eynde (Villa Chalutier) gebouwd door Myriam Dumont en Gustave Rémy in 1927.

Inschrijving verplicht voor 10 oktober 2003, telefonisch bij secretaris Patricia Veris op het nummer 059 80 62 39

Maximum 25 deelnemers (rangschikking volgens inschrijving!)

Leden: gratis - niet-leden: 2 (lees: twee) euro ter plaatse te betalen.

Publiciteitstarieven

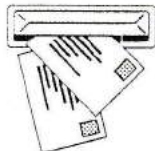
Gidsenblad

"Lange Nelle"

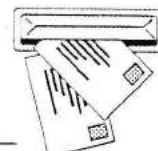
1/1 A4-blad = € 75

1/2 A4-blad = € 50

1/4 A4-blad = € 25

MEEGEDEELD

400 nieuwe zitbanken in Oostende

In Oostende staan op dit ogenblik klassieke zeedijkbanken (de welbekende witte banken) en parkbanken (die vooral in de groenzones staan). In de gerenoveerde straten staat een nieuw type bank (als voorbeeld: het Gerechtsplein).

Daar kwamen nu twee nieuwe types bij, allebei ontworpen door Miguel Mila. Beide types hebben we leren kennen tijdens een werkbezoek aan Barcelona en ze worden daarom de Barcelona-banken genoemd. De ene is in beton en zal vooral gebruikt worden op de zeedijk en nabij de groenzones, bijvoorbeeld op het Strandplein en aan de Venetiaanse Gaanderijen. De andere is van aluminium en hout en krijgt vooral een plaatsje in een stadsomgeving, meer bepaald vooral in het stadscentrum.

Op het overleg met de Seniorenadviesraad werden een groot aantal plaatsen in alle Oostendse wijken besproken. De Seniorenadviesraad had vooraf zelf per wijk een lijstje samengesteld met plaatsen waar één of meerdere banken meer dan welkom zijn. Dat lijstje werd getoetst aan het totaal aantal beschikbare banken en aan de bevindingen van de Wegendienst en de Groendienst. Het resultaat is een afspraak om het aantal zitbanken in alle Oostendse wijken te verhogen. Enkele concrete voorbeelden:

- In de omgeving van de Parklaan (Vogelzangpark) komen zeven nieuwe zitbanken.
- Ook Zandvoorde krijgt een zevental nieuwe banken, meer bepaald in de Zwanenlaan en in de omgeving van de kerk.
- Op de Zeedijk tussen Mariakerke en Raversijde komen er banken aan de trappen en ter hoogte van de tramhaltes.
- Op het Mariakerkeplein, aan het speelplein in de Luchthavenlaan en in de Duinenstraat ter hoogte van de Sint-Rafaëlskerk komen er banken bij.
- Ook de zone rond de bibliotheek Kris Lambert en de Koninginnelaan krijgen er ban-

ken bij.

Met de plaatsing van de nieuwe banken werd begonnen na de paasvakantie. Zo zullen ze nog voor de start van de zomervakantie overal in het stadsbeeld verschijnen en kunnen we er tijdens de zomer - hopelijk bij een stralend weer - met zijn allen van genieten.

Tentoonstelling Gella Allaert

Wie is Gella Allaert? Ze werd in Oostende geboren op 8 september 1910 en was als jong meisje aangetrokken tot muziek en toneel. Aan het Oostendse Conservatorium behaalde ze prijzen voor piano, voordracht, toneel en kamermuziek (1931-1934). Daarna volgden er prijzen voor harp en dramatische kunst zoals de eerste prijs aan het Conservatorium in Brussel in de klas van Herman Teirlinck (1935). In 1933-34 begeleidde ze pianoklassen in het Oostendse Conservatorium. In de tweede helft van de jaren dertig was ze harpiste in het Symfonisch Orkest van het Oostendse Kursaal. Tegelijk werkte ze aan een carrière als toneel-speelster in Antwerpen en trad ze onder meer op in de Koninklijke Schouwburg met de "Hendrik Conscience's Vrienden". Bezige bij als ze was, combineerde ze dit alles met een opdracht als lerares voordracht in Eeklo (1934-1940).

Uiteindelijk verliet ze Oostende om zich volledig te wijden aan haar carrière aan de K.N.S. in Antwerpen. Ze bleef aan de K.N.S. verbonden van 1935 tot 1958 en opnieuw van 1963 tot 1980. Ondertussen was ze ook actief in haar eigen toneelschool, het "Atelier Gella Allaert voor Dramatische Kunst". Eén van haar leerlingen was Ann Petersen.

In Antwerpen leerde Gella haar man kennen, Gustave Aendenboom, zoon uit een hotelierfamilie. Samen kregen ze een zoon Frank, die in Oostende opgroeide en school liep aan het Koninklijk Atheneum. Amper 13 maanden na

de geboorte van haar zoon, overleed Gella's echtgenoot, waardoor ze plots alleen instond voor de opvoeding van haar zoon. Gelukkig kon ze steeds rekenen op de hulp van haar moeder.

Haar naam zal altijd verbonden blijven met tientallen klassieke en moderne toneelstukken, die tot stand kwamen in samenwerking met een hele schare acteurs zoals haar stadsgenoot Hector Camerlynck, Senne Rouffaer, Denise Zimmerman, Luc Philips, Anton Peters of de jonge Jan Declair. De opkomst van de televisie in Vlaanderen betekende een uitdaging voor Gella. Als actrice was ze betrokken bij de eerste toneelbewerking voor TV van het stuk "Drie dozijn rode rozen" van Aldo de Benedetti in een regie van Maurits Balfoort waarin ze schitterde als Marie-Louise Veraud. Onvergetelijk zijn de legendarische jeugdfeuilletons van de B.R.T. zoals "Zanzibar" waarin haar zoon Frank en de jonge Wies Andersen figureerden, en natuurlijk ook "Wij, heren van Zichem" (1970) en "De Vorstinnen van Brugge" (1972). In de zeventiger jaren acteerde ze in Vlaamse films van Harry Kümel en Roland Verhavert.

In 1984 speelde ze haar laatste rol in "De Schoenmaker" van D.H. Lawrence. Daarna haakte ze af. Dankzij haar relatief goede gezondheid kon ze tot op hoge leeftijd van het leven blijven genieten. Haar laatste levensjaren bracht ze door in een bejaardentehuis in Essen waar ze op 18 maart 2002 overleed.

"Open doek voor Gella Allaert" loopt in het Oostends Historisch Museum de Plate tot 14 september 2003. De tentoonstelling belicht haar leven en werk.

Het aprilnummer 2003 van het maandblad "De Plate" is volledig gewijd aan de tentoonstelling. Conservator MSKO Norbert Hostyn stelde de bijdrage samen. Een aanrader om even door te nemen voor u de tentoonstelling bezoekt.

Specialisatiecursus Toeristische Streekgidsen Pajottenland en Zennevallei

Op initiatief van de vzw Toerisme Pajottenland & Zennevallei, en Streekgidsen Zuidwest-Brabant, wordt een specialisatiecursus toeristi-

sche streekgidsen Pajottenland en Zennevallei georganiseerd.

Informatie en inschrijving; Toerisme Pajottenland & Zennevallei,

- *Historisch Stadhuis*, Grote Markt 1, bus 1, 1500 Halle, 02 356 42 59, fax 02 361 33 50, e-mail: pajottenland-zennevallei@toerismevlaanderen.be

- p/a *Bezoekerscentrum Kasteel Gaasbeek*, Kasteelstraat 40, 1650 Gaasbeek, (Lennik), tel. 02 532 20 38, fax 02 532 20 86

- p/a *Baljuwhuis*, Brusselstraat 1, 1570 Galmaarden, tel. 054 58 91 67

- en bij alle bestuursleden van de inrichtende verenigingen.

Toegankelijk voor al wie over een van de door Toerisme Vlaanderen erkende basisvormingen beschikt.

Geeft aanleiding tot *erkenning door Toerisme Vlaanderen als toeristische gids* en actieve gidsing via de VVV-kantoren van Pajottenland & Zennevallei.

Periode: 20.09.2003 - 20.03.2004, elke zaterdag van 14 tot 17 u., uitgez. vakantieperiodes.

Plaats: over het hele gewest.

Oostende voor Anker

22 tot 25 mei 2003

Oostende
voor Anker

Kort verslag van het bezoek aan JEF SEYNAEVE op zaterdag 8 februari 2003 in zijn kunstatelier

In de directe buurt van de parkeerruimte van "Meubelzaak De Olifant" staat in een door bomen omgeven tuin, het atelier van onze gastheer. Jef Seynaeve is geboren in Oostende (1945) en hij heeft reeds een gevulde loopbaan achter zich. Eerst een periode als restaurateur aan het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium in Brussel, dan als docent aan het Sint-Lucasinstituut in Gent. Hij werd ook regelmatig gevraagd als gastdocent voor de restauratie van schilderijen. Jef heeft een groot respect voor de schildersmaterie, hij kan als geen ander oude verven ontleden en en ook terug samenstellen. Zoals veel hedendaagse kunstenaars is hij moeilijk onder te brengen in

een of ander kunststroming. Zijn beeldend oeuvre is symbolisch geladen, getuigt van een onbevangen creativiteit, en is vooral het resultaat van zijn mijmeren over de relativiteit van de dingen. Onder meer over liefde en dood en over de vrouw die hij liefdevol uitbeeldt, zowel naakt als in boeiende kleurrijke draperingen. Zijn landschappen zijn wijds en ongerept in donkere en lumineuze tinten. Als toemaatje vertelde onze gastheer over zijn belevenissen in het complexe kunstwereldje. Voldaan en veel wijzer konden wij terugblikken op een gezellige namiddag.

Jeannine Laplasse

Neogotische architectuur in Bredene (2)

KERK VAN SINT-THERESIA VAN HET KIND JEZUS

Wie is Theresia van het Kind Jezus ?

Thérèse Martin werd geboren op 02 januari 1873 in Alençon (Frankrijk). Zij was de jongste van negen kinderen waarvan er vier op jonge leeftijd stierven. De vijf meisjes die overbleven werden allen non.

In 1888 werd zij op 16-jarige leeftijd ongeschoeide karmelietes in Lisieux (Normandië) en kreeg zij als kloosternaam : Thérèse de l'Enfant-Jésus et de la Sainte-Face (Theresia van het Kind Jezus en het Heilig Aanschijn). In 1890 deed zij haar professie en in 1893 werd zij novicenmeesteres.

Vastbesloten van ook heilig te worden, liet zij zich sterk inspireren door Sint-Theresia van Avila en muntte zij uit door een leven van nederige gehoorzaamheid en kinderlijke eenvoud. In het klooster leerde zij de werken kennen van Johannes van het Kruis, wat een mijlpaal zou betekenen in haar geestelijke ontwikkeling.

Theresia van Lisieux, zoals ze ook wordt genoemd stierf op 30 september 1897 in Lisieux aan tuberculose. Ze was slechts 24 jaar oud.

In 1898 verscheen haar op duizend punten bijgewerkte autobiografie 'Histoire d'une âme'. Het boek verscheen in meer dan veertig talen waardoor mettertijd Lisieux met de Karmelkapel (haar begraafplaats) en de monumentale basiliek Sainte-Thérèse (1929-1954) een beroemd bedevaartsoord werd.

In 1925 werd Thérèse Martin heilig verklaard en in 1997 werd zij als derde vrouw, na Catherina van Sienna en Theresia van Avila, uitgeroepen tot kerkleraar.

Iconografisch wordt zij afgebeeld al karmelietes in een bruin habijt, witte mantel en zwarte sluier met als attributen een kruisbeeld (als symbool van haar liefde tot God) in de hand en een arm vol rozen (bij haar dood beloofde ze

vanuit de hemel rozen te strooien op aarde : 'Ik zal het rozen doen regenen op aarde'). Vaak wordt zij ook afgebeeld met het Kind Jezus

Bibliografie :

- GAUCHER, G., *Thérèse de Lisieux, in Histoire des saints en de la sainteté chrétienne, tome X, Vers une sainteté universelle 1715 à nos jours, 2ieme partie*, Paris, 1995, pag. 74-83.
- JÖCKLE, Clemens, *Heiligen van alle tijden. Levens. Legenden. Iconografie*, Baarn, 1995, pag. 431.
- KEMENADE, Kees van en SPAPENS, Paul, *365 Heiligendagen. Folklore, gebruiken, iconografie, legenden, namen, weerspreuken*, Eindhoven, 1993, pag. 252-253.
- VAN DER LINDEN, Stijn, *De Heiligen*, Amsterdam- Antwerpen 1999, pag. 854-855.

Adres : Hendrik Consciencelaan

Architect : DUGARD(E)YN Antoine(1)

Antoine Dugard(e)yn werd geboren in Brugge op 23 april 1889. Hij studeerde architectuur aan het Sint-Lucasinstituut in Gent waar hij in 1912 afstudeerde. Zijn afstudeerproject werd met een eerste prijs bekroond.

Hij was werkzaam op het bureau van Jozef Viérin. Na de Eerste Wereldoorlog was hij net zoals veel andere architecten actief betrokken bij de wederopbouw van kerken (o.a. Westrozebeke, Oudekapelle, en Nieuwkapelle), scholen (o.a. Diksmuide, Westrozebeke, Oudekapelle, en Nieuwkapelle), gemeenthuizen (o.a. Westrozebeke, Wijtschate en Zonnebeke), postgebouwen (o.a. Diksmuide) in onze verwoeste frontstreek.

Vanaf de jaren dertig tot aan de Tweede Wereldoorlog is hij, in samenwerking met Jozef Viérin, vooral actief in Knokke-Zoute. De

Dominicanenkerk, de eerste badinstelling, de hotels 'Memling', 'Claridge', 'Brighton' en tal van villa's zijn van zijn hand. Daarnaast voerde hij ook nog opdrachten uit in Gent, Brussel en Brugge (o.a. de neoromaanse kerk Christus Koning (1931)).

Ook na de Tweede Wereldoorlog bouwde hij nog tal van villa's in Knokke-Zoute en het Brusselse, ontwierp hij de badinstallatie van Blankenberge en kreeg hij opdrachten van ons koningshuis. Zo verbouwde hij in opdracht van koning Elisabeth het zadelhuis van de stallingen van het kasteel Stuyvenbergh om tot een kapel en stond hij in voor de wederopbouw van de koninklijke villa in Oostende.

Bibliografie

- BEERNAERT, Brigitte, *Stenen herleven*, Brugge, 1988, pag. 207-208.
- *Lexicon van Westvlaamse beeldende kunstenaars*, dl. 1, Kortrijk, 1992, pag. 78-79.

Bouwjaar/-periode : 1939-1964 of 1966

Bouwgeschiedenis

Toen pastoor Victor Lozie op 07 januari 1937 werd benoemd tot eerste dorpsheer (2) van Bredene Dorp kreeg hij als dringende opdracht de 'voorlopige kerk/kapel' door een definitieve kerk te vervangen. Dit had blijkbaar te maken met de snelle uitbreiding van Bredene Duinen waarbij de 'voorlopige' kerk veel te klein was geworden.

Hiervoor werd in het voorjaar 1937 beroep gedaan op de Brugse architect **Antoine Dugard(e)yn**, een bekend architect die reeds meerdere kerken en gebouwen onder zijn toezicht had gerealiseerd. De voorbereidingen gingen gepaard met de klassieke moeilijkheden, zowel van de kant van het gemeentebestuur als van de Bisschoppelijke Commissie voor Kerkenbouw. Zo ging deze laatste niet akkoord met een kerk voor slechts 800 stoelen. Er dien-

De voorlopige kerk van Sint-Theresia van het Kind Jezus

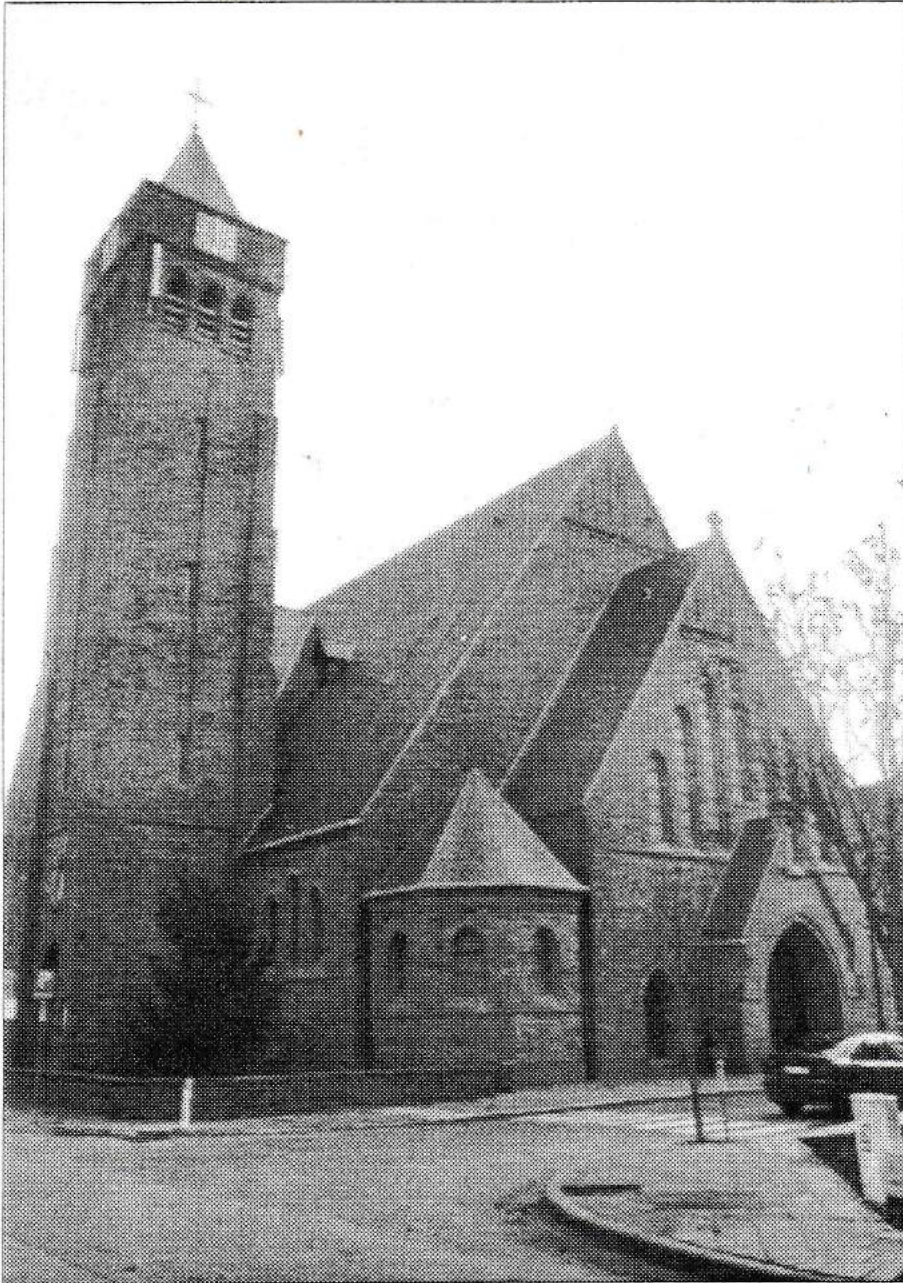
de een kerk te komen voor 1.200 stoelen. Dit had tot gevolg dat een gedeelte van de nieuwgebouwde jongensschool - het betrof twee klassen en de toiletten - uit de beginjaren dertig dienden te worden gesloopt en herbouwd.

Op 03 oktober 1937 werden de definitieve plannen goedgekeurd door de Kerkraad en op 12 november 1937 verleende de Gemeenteraad eveneens gunstig advies. Het duurde echter tot 12 februari 1937 eer de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen haar goedkeuring aan de plannen hechtte. De Commissie maakte voorbehoud betreffende het gebruik van materialen en de nationaliteit van de werknemers. De materialen moesten uit België afkomstig zijn en de werklieden moesten de Belgische nationaliteit bezitten (3).

Het werk werd openbaar aanbesteed en vijftien aannemers, allen uit West-Vlaanderen, schreven in. Aannemer **Isidore Lingier** uit Bredene sleepte de opdracht in de wacht voor de prijs van 1.850.792,97 fr. In die prijs was ook het slopen van het gedeelte van de jongensschool inbegrepen.

Op 07 februari 1939 (4) werd gestart met de slopingswerken. De aannemer kreeg welgeteld twaalf maanden de tijd om het werk af te maken. Begin februari 1940 was die tijd verstreken, maar ondertussen was er een kink in de kabel. Financiële tegenslagen van de aannemer, de harde winter van 1939 en de mobilisatie zorgden voor vertraging in de werken.

Uiteindelijk werd beslist dat de nieuwe kerk

zou worden ingehuldigd op zondag 12 mei 1940. Tot dan had de aannemer tijd gekregen om zijn werk te voltooien, een beslissing waarmee hij zich nooit akkoord heeft verklaard.

Op 10 mei brak de oorlog uit. Architect Dugard(e)yn had blijkbaar het volste vertrouwen in de weerbaarheid van ons Belgisch leger, want op 11 mei 1940 richtte hij nog een brief aan de aannemer waarin stond dat er hem voortaan een boete zou worden aangerekend voor de vertraging der werken.

Weinige dagen later werd ons land overrompeld door de Duitsers, gevolg door een onvermijdelijke capitulatie. Van een verdere voltooiing van de kerk was er meteen geen sprake meer.

De Wehrmacht nam bezit van het kerkgebouw

dat voor verschillende doeleinden werd aangewend, onder andere als munitieopslagplaats. De sacristie werd ingericht als telefooncentrale en de kerktoren werd uitgerust als uitkijkpost. De crypte werd gebruikt als schuilkelder voor de Bredense bevolking, terwijl de overige kelders en de kolenkelder de schuilkelders uitmaakten van de Duitsers.

Dat gedurende de oorlog de onafgewerkte kerk schade opliep was onvermijdelijk (5). Na de oorlog diende er niet meer op aannemer Lingier te worden gerekend om het werk te voltooien. Die had ondertussen andere zaken aan het hoofd. Beroep werd dan gedaan op aannemer **Cyrille Decuyper** om de allernoodzakelijkste herstellingswerken uit te voeren zodat de kerk voor erediensten kon worden gebruikt.

Op 14 april 1946, palmzondag, werd tijdens de palmprocessie het Heilig-

Sacrament overgebracht van de voorlopige kerk naar de nieuwe, waar om 09.30 uur de eerste misviering werd opgedragen.

Pas op 30 september 1947, op de 50ste verjaardag van het afsterven van de Heilige-Thersia werd de kerk plechtig ingewijd in aanwezigheid van E.H. monseigneur Lamiroy.

Niettegenstaande de kerk volop werd gebruikt voor de eredienst diende ze nog altijd verder afgewerkt te worden en de oorlogsschade hersteld. Vooral de dossiers inzake oorlogsschade sleepten jarenlang aan. Pas begin 1955 kon men eindelijk een aanbesteding uitschrijven. Slechts één aannemer diende een aanbieding in. Voor aannemers was het immers nog altijd een zeer drukke tijd. Het Ministerie van Openbare

Werken verzocht echter om nog bijkomende inlichtingen met als gevolg dat de werken niet van start konden gaan en de aannemer finaal te kennen gaf dat hij die werken niet meer wenste uit te voeren. Dat betekende opnieuw jaren uitstel tot 1963.

Begin 1963 werd een nieuwe aanbesteding uitgeschreven waarbij het werk werd toegewezen aan aannemer **Camiel Pyllyser** uit Middelkerke. Eind 1963 vatte hij de werken aan, die echter opnieuw werden stilgelegd. Sommige voorgestelde werken wenste men nu door andere meer noodzakelijke te vervangen. Een nieuwe aanvraag werd ingediend en goedgekeurd zodat men vanaf juni 1964 eindelijk de werken aan de kerk kon voortzetten.

Beschrijving exterieur :

De nieuwe kerk met een oppervlakte van 830 m² is 2,5 maal zo groot als de vorige. Zij heeft een lengte van 44 m. en een maximale breedte van 24,50 m. De kerk is voorzien van een crypte van 24 m op 12 m. Met een oppervlakte van 288 m² neemt ze ongeveer één derde van de kerk in beslag.

De huidige Sint-Theresiakerk mag mijns inziens niet worden gerekend tot de klassieke, traditionele 19de eeuwse neogotiek. Als een product van het Interbellum is ze zeer modern van opvatting. Niettemin is ze overduidelijk geïnspireerd op de gotische vormtaal. Dit ziet men duidelijk aan het gebruik van spitsboogportalen, spitsbogen, lancetvensters en het gebruik van gewelven die duidelijk zijn geïnspireerd of teruggaan op het kruisribgewelf. Ik zou durven spreken van een vorm van pseudo-neogotiek.

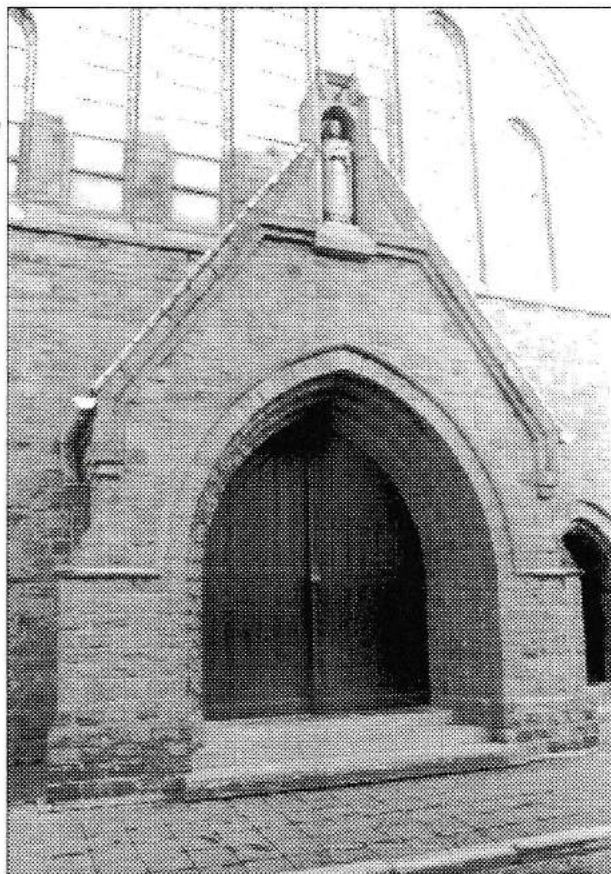
De kerk die uitwendig volledig is opgetrokken uit natuursteen behoort tot het type van hallenkerk. Middenschip en zijbeuken zitten onder één leien zadeldak. Deze kerk is wel voorzien van een zijbeuk

Rondom de kerk loopt een sokkel, in dezelfde natuursteen en met afgeschuinde bovenrand. De kerktorensokkel is identiek maar wel hoger..

Centraal hebben wij een vooruitspringend **portaalgebouw**. Dat portaalgebouw heeft een puntgevel en een eigen zadeldak. In dat portaalgebouw steekt een geprofileerd spitsboogportaal met vleugel deur en dito driuplijst met horizon-

tale uiteinden, die over de gevel van het portaalgebouw doorloopt.

Langs de aandaken loopt een geprofileerde sierlijst en in de punt van puntgevel is een gotische spitsboognis met een zandstenen beeld van de heilige Theresia. Zij staat afgebeeld als karmelietes met als attribuut een kruisbeeld en rozenkrans. Wie dat beeld vervaardigde is niet geweten.

De voorgevel van het portaalgebouw heeft op de hoeken kleine zijdelingse steunberen.

Aan weerszijden van het portaalgebouw is nog een klein spitsboogportaal, dat rechtstreeks toegang verschaft tot de narthex die aansluit op het portaalgebouw en de volledige breedte van het schip inneemt. Die zijportalen hebben een geprofileerde omlijsting en zijn voorzien van een ogivale driuplijst met horizontale uiteinden.

De narthex heeft een puntgevel met geprofileerde aandaken en is bekroond met een natuurstenen kruis met Christusmonogram. De top van de puntgevel is versierd met lisenen die steunen op een zware cordonlijst. De narthex reikt echter niet zo hoog als de eigenlijke cultusruimte

In de narthexgevel steken zeven lancetvensters met geprofileerde omlijstingen en doorlopende

afzaat. Onder de afzaat loopt over de volledige breedte van de narthexgevel een cordonlijst.

De narthex is voorzien van hoeklisenen

Links van de narthex is een polygonale (acht-hoekig) **doopkapel** aangebouwd.

De kapel is voorzien van geprofileerde spit-boogvensters met afzaat. Onder de afzaat is een doorlopende cordonlijst, terwijl onder de goot een geprofileerde sierlijst loopt.

Rechts van de narthex is een polygonale **traptoren** aangebouwd. In de toren steken smalle rudimentaire spitboogvenstertjes. Ook hier onder de goot loopt een geprofileerde sierlijst.

De narthex is aangebouwd tegen de westgevel van de **benedenkerk**. De gevel van de benedenkerk is een puntgevel die is bekroond met een natuurstenen kruis in de vorm van een klaverblad. De top van de puntgevel is net zoals in de narthexgevel versierd met lisenen die rusten op een geprofileerd sierlijst. Langs de aandaken loopt eveneens een identieke geprofileerde sierlijst.

De zijbeukzijgevel (zie de zuidelijke zijbeukgevel) is geritmeerd : drie aan drie geplaatste smalle spitsboogvensters (de middelste is steeds iets hoger) wisselen af met niet-versneden steunberen. De vensters zijn geprofileerd en hebben afzaten. Onder de afzaten loopt over de zijbeukzijgevel een cordonlijst die enkel wordt onderbroken door de steunberen.

Onder de goot loopt een geprofileerde sierlijst.

Het leien zadeldak van de beneden kerk is voorzien van één dakkapel (noordzijde) met een eigen overkragend leien zadeldak.

Tegen noordelijke zijbeukzijgevel is een vierkante **toren** met borstwering en tentdak aangebouwd.

In zijn noordzijde is een geprofileerde spitsboogdeur met houten vleugeldeur en ogivale druiplijst met horizontale uiteinden aangebracht. Boven de deur is een spitsboognis met beeld van Onze-Lieve-Vrouw Ster der Zee. Links en rechts prijken op haar mantel een anker. Op haar kleed zien wij een vissersbootje. In haar rechterhand houdt zij een scepter, terwijl ze op linkerarm het Kind Jezus draagt. Ook hier is de beeldhouwer niet gekend.

In drie zijden - niet in de zuidzijde - steekt over bijna de volledige lengte, een smal spitsboogcasement, waarin drie langwerpige venstertjes

steken (die aan de oostzijde is kleiner omwille van de traptoren).

De westzijde is onderaan voorzien van een oculusvenster, terwijl tegen de oostzijde een polygonale traptoren is aangebouwd die bovenaan verbreed. De traptoren is voorzien van rondboogvenstertjes, de vensters in de verbrede bovenbouw zijn echter rechthoekig. Onder de goot loopt een sierlijst.

Onder de torenspits steken in elke torenzijde ook drie spitsbooggalmgaten met dito druiplijst en afzaten. De druiplijsten zijn met elkaar verbonden.

In de borstwering is langs vier zijden een vierkante torenuurwerk aangebracht.

Het leien tentdak is voorzien van een bolbekroning met kruis

De toren is voorzien van versneden en versmalende hoeklisenen, die duidelijk zijn geïnspireerd op de klassieke overhoekse versneden steunberen, maar hier hoofdzakelijk een decoratieve functie invullen.

Links van de toren leidt een trap naar de **kelders** en vermoedelijk ook de **crypte**. De crypte heeft geen liturgische functie, maar is thans in gebruik als lokaal voor een jeugdvereniging.

Het **transept** heeft een puntgevel bekroond met een natuurstenen klaverbladkruis. Net zoals in de narthexgevel vinden we hier zes lancetvensters met afzaten en daaronder een cordonlijst die over de volledige breedte van de transeptgevel loopt.

Naar analogie met de gevel van de benedenkerk en de narthex hebben we geprofileerde aandaken en een lisenendecoratie in de top van de puntgevel. Ook rusten de lisenen op een geprofileerde sierlijst.

In de geveltop steekt er hier wel een venstertje.

Het transept is voorzien van overhoekse versneden steunberen.

Onder de goot van de transeptzijgevels loopt een geprofileerde sierlijst identiek aan deze van de zijbeukzijgevels.

Het **hoofdkoor** is vlak afgesloten, komt lager dan de benedenkerk en vertoont twee versmallingen. Deze versmallingen zijn uitwendig duidelijk te onderscheiden, daar elke koorversmalling een eigen puntgevel met leien zadeldak draagt. De koorpuntgevels zijn telkens bekroond met een natuurstenen kruis. Ook hier

treffen de geprofileerde aandaken en de lisenen-decoratie op geprofileerde sierlijst aan. De hoeken zijn voorzien van al of niet versneden hoeklisenen (cf. kerktoren).

Onder goot loopt een identieke sierlijst.

Het koor is voorzien van geprofileerde lancetvensters en één spitsboogvenster met afzaten waaronder een cordonlijst loopt.

De vlak afgesloten koorgevel van de tweede koorversmalling is voorzien van een bijkomende decoratie, bestaande uit een driehoek, omlijst met een sierlijst, waarin centraal een Christusmonogram staat, met links de Griekse letters alfa en rechts omega. Onder dit driehoekig veld is nog een groot latijns kruis in verheven reliëf.

De **zijkoren** zijn voorzien van drie spitsboogvensters, identiek aan deze in de beukzijgevels, en een oculus in de vlakke zijkoorafsluitmuur.

Links en rechts van het koor staan een aantal **zijgebouwen**. Links is de bergplaats, rechts de sacristie.

De bijgebouwen hebben puntgevels bekroond met een natuurstenen Grieks kruis gevat in een cirkel. Naar analogie met de kerk zijn ook hier de aandaken voorzien van eenzelfde geprofileerde sierlijst, die we ook terugvinden onder de goot. Verder vinden wij in de puntgevels eveneens de lisenendecoratie terug.

De gevels zijn voorzien van hoeklisenen en rechthoekige venster met diefijzers en afzaten. De vensters zitten gevat in steekbogen.

De bijgebouwen dragen leien zadeldaken, alleen de sacristie is voorzien van dakkapellen met overkragende leien zadeldaken

Beschrijving interieur :

Het brede **middenschip** is slechts twee traveeën diep en gescheiden van de zijbeuken door een spitsbogenarcade die rust op samengestelde bak-

stenen pijlers in kruisvorm.

De **zijbeuken** zijn zeer smal, nemen een minimum aan plaats in en vangen de druk van de brede hoofdbeuk op.

Het **transept** is even breed als het schip waardoor een grote hoge open heldere ruimte wordt geschapen. Schip en transept zijn aan elkaar gelinkt via hoge geprofileerde bakstenen spitsbogen.

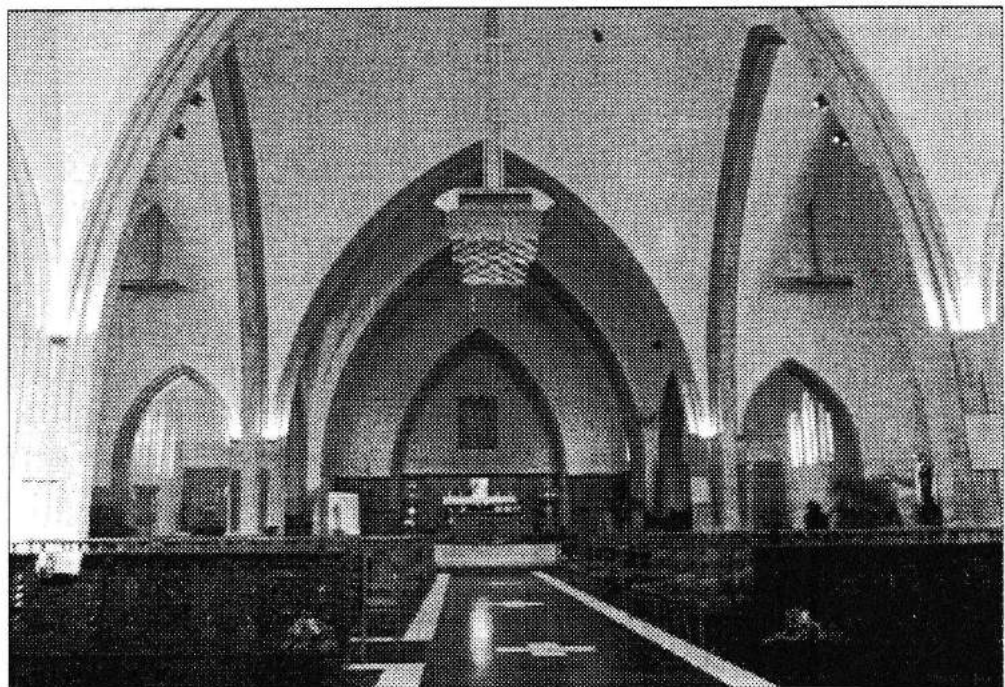
De kerk is voorzien van een verhoogd (vijf treden), diep **koor** dat naar achter toe versmalt en verlaagt. Elke koorversmalling is duidelijk weergegeven door middel van een geprofileerde bakstenen spitsboog. Deze koorstructuur in ook uitwendig zeer duidelijk te onderscheiden (zie beschrijving exterieur).

In het verlengde van de zijbeuken is er een **zijkoor** van één travee diep voor een zijaltaar. De zijkoren zijn zowel van het hoofdkoor als het transept gescheiden door een spitsboog

De **kerkgewelven** zijn overduidelijk geïnspireerd op het kruisribgewelf

De **binnenafwerking** bestaat uit baksteen en geschilderd pleisterwerk.

De **aankleding** zoals pastoor Victor Lozie die had voorzien is er nooit gekomen omdat wellicht het hiervoor voorziene budget werd uitgegeven aan de herstellingswerken. Zo zijn in de zijmuren van de kruisbeuk (transept) nog altijd vier ondiepe nissen te zien die bestemd waren voor het plaatsen van de biechtstoelen. Van de drie geplande altaren, hoofdaltaar en twee zijal-

taren, werd alleen het eerste geplaatst. De vorm van dat altaar wijkt dan ook volledig af van het altaar dat door E.H. Lozie was besteld.

Voetnoten

(1) Bij Eeckhout Raoul is er sprake van Gaston Lingier, een plaatselijke architect, als ontwerper van de kerk.

Zoals we verder zullen zien diende voor de bouw van de nieuwe kerk een gedeelte van een jongensschool uit de beginjaren 1930 meteen opnieuw te worden gesloopt. Wellicht was Gaston Lingier de architect van die jongensschool.

(2) Pas bij Koninklijk Besluit van 09 juni 1936 werd Bredene Duinen een onafhankelijke parochie. Voorheen maakte het deel uit van de parochie van Bredene Dorp.

(3) Het Belgisch vaderland omvatte toen ook nog Belgisch Kongo, daarom werden materialen uit Belgisch Kongo en inwoners uit de kolonie eveneens gedoogd.

(4) Bij Eeckhout Raoul is er sprake van 1935 als startjaar van de bouw. Is dat het jaar waarin de jongensschool werd gebouwd?

(5) De meeste schade aan de kerk werd berokkend op het einde van de Tweede Wereldoorlog, toen in de nacht van 4 op 5 september 1944 de terugtrekkende Duitsers verscheidene munitieopslagplaatsen opbliezen.

Bibliografie/Bronnen :

- DEPLANCKE, R., DESOPPER, G., EEREBOUT, R., GEVAERT, B., e.a., in *Bredeniana, jubileumboek 900 jaar Bredene*, Bredene, 1988, pag. 34.

- EECKHOUT, Raoul, *Zoeklicht op Bredene. Historische gegevens en wetenswaardigheden*, Bredene, 1968, pag. 206.

- ROOSE-MEIER, Bernadette en VERSCHAEREN, Hugonne, *Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen. Provincie West-Vlaanderen, Kanton Oostende I*, Brussel, 19??, pag. 15-16.

- ROTSART, Freddy, *50 jaar St.-Theresiaparochie Bredene*, z. p., 1987, pag. 26 e.v.

WOONHUIS (verbouwd)

Adres : Bredene Duinen, Kapellestraat nr. 87

Architect : niet achterhaald

Bouwjaar/-periode : Naar verluidt dateert deze woning uit de jaren 1920

Bijzonderheden omtrent de bouw (aanleiding, problemen, anekdotes, ...)

Over de bouwgeschiedenis van dit woonhuis wist ik geen gegevens te achterhalen. De huidige gevelstructuur laat wel overduidelijk zien dat de gelijkvloerse verdieping in recentere tijd werd verbouwd tot winkelruimte. Of het pand oorspronkelijk ook een winkel was is mij niet duidelijk.

Beschrijving exterieur :

Deze rode bakstenen woning met trapgevel telt drie bouwlagen, met inbegrip van de gelijkvloerse verdieping. Het pand wordt gedragen door een pseudo-mansardedak, deels bepleisterd met schubmotieven, deels bedekt met pannen.

Boven de huidige winkelruimte zien wij nog duidelijk de restanten van de oorspronkelijke gelijkvloerse geveldecoratie. Links - wellicht stak daar de deur - is nog een gedeelte van een spitsboog met bakstenen maaswerk (vierlob) zichtbaar, terwijl wij rechts - vermoedelijk stak daar een venster - restanten van een korbboog, eveneens versierd met bakstenen maaswerk (drie- en vierlobben), zien.

Vanaf de eerste verdieping loopt een accoladenspitsboog tot in de punt van de trapgevel. Het ogivale gedeelte van de accoladenspitsboog, is

versierd met bakstenen maaswerk (drie- en vierlobben) In die boog steken drie vensters. De twee vensters van de tweede bouwlaag zijn natuurstenen kruiskozijnen bekroond met een rondboog die is versierd met bakstenen maaswerk (o.a. drie- en vierlobben). Het derde venster, een moneelvenster, steekt in de punt van de trapgevel.

Bibliografie/Bronnen :

- ROHM

(Wordt vervolgd)

Bovenstaande foto ontbrak bij het artikel 'Neogotische architectuur in Bredene' (1)

De Sint-Rikierskerk

(Gidsenblad Lange Nelle, 15de jg., nr 1, 2003, blz. 8-14)

Herinneringen aan de overstroming van 1 februari 1953 in Oostende

Het was me een nachtje om nooit te vergeten. Alle kamers van ons huis in de Zuidstraat 1 b waren overbezet, we waren met acht, plus een nachtje dat juist bij ons op logement was.

Zoals we dat toch regelmatig gewoon waren aan zee, stormde het reeds heel de dag behoorlijk, maar we hadden geen vermoeden dat het 's nachts tot een ware ramp zou uitdraaien.

Maar het gebeurde! Midden in de nacht een bulderend lawaai, een achterdeur die met volle kracht opensloeg gevolgd door het rinkelen van glas. Geschrokken stond mijn vader op, floept het licht aan, en precies een ogenblik later viel alle elektriciteit uit.

Hij ging kijken door het raam en tot zijn grote verbazing zag hij dat heel de Zuidstraat blank stond.

Ondertussen waren alle bewoners van het huis wakker geworden en liepen opgewonden in de bovengang. Alleen mijn moeder, die juist terug was van een zware operatie moest het bed houden.

Vlug op de tast in een kast een kaars zoeken was de boodschap, maar er was nergens een te vinden, niettegenstaande Leo Brys, de vader des huizes, koster van de "Grote Kerk" was en die was toch gewoon om met kaarsen om te gaan. Gelukkig had mijn oudere broer op zijn kamer nog een sierkaars.

Met dat beetje kaarslicht gingen die twee mannen de benedenverdieping die 19 cm onder water stond, gaan verkennen. Tot overmaat van ramp liet mijn broer die enige kaars vallen. Dan maar zonder licht en op de tast. Het moet een

mooi gezicht geweest zijn, mijn vader in witte tabbart die zonder veel complimenten door het ijskoude water plensde en mijn broer erachter die zich afwisselend op twee stoelen voortbewoog om maar niet door het smerige water te moeten lopen.

Mijn pa wilde in een paniecreactie de voordeur

openen om het water te laten weglipen, maar mijn broer, de plezantste van het huis, die rond twaalf uur thuis gekomen was van het uitgaansleven had de deur voor die ene keer op dubbel slot gedaan, zijn schoenen op tafel gezet, en mijn zussen nog eventjes geplaagd met de mededeling dat Oostende reeds onder water stond. Best dat die deur niet open kon, want het water stond nog veel hoger op straat.

Van intuïtie gesproken!!!

Terug boven bonkte men plotseling op de deur. Het raam van den "allee" werd geopend en twee mannen in uniform riepen: "Is de koster thuis, de klokken van de kerke moeten geluid worden". Deze brave mensen hadden vermoedelijk nog niet gemerkt dat de elektriciteit was

uitgevallen, en dat het in deze omstandigheden niet mogelijk was om de klokken, die reeds elektrisch bediend werden, te luiden. Trouwens de kerk was ook onder water gelopen.

's Morgens was het duidelijk met welke viezigheid de vloeren tapijten, meubels, schoenen, de handtas van mijn nicht, zelfs mijn speelgoed dat ik op de grond had laten staan, waren bedekt, om nog niet te spreken van de stank. Mijn zussen konden met borstels en blik de viezige boel opruimen. Rond negen uur was het water in de Zuidstraat reeds volledig weggetrokken.

De briefjes van twintig frank uit de "sachosche" van het nichtje droogden aan een in der haast opgespannen wasdraad in de woonkamer boven de Surdiac-kachel.

Het oude stadsgedeelte was een vreemd beeld. Jollen vaarden door de Kerkstraat, de Kapellestraat en zijstraten om de mensen te helpen en te bevoorraden. Nadat het water na enkele dagen weggetrokken was, begon de grote opruim. Ik zie nog altijd dat beeld voor mij hoe achter de Peperbusse, waar de achterkant van de

Sarma gelegen was, al dat voedsel daar op een hoop lag, en hoe jonge snaken als "plunderaars" bezig waren de prentjes uit de chocoladerepen van Jacques en Cote d'Or te halen om hun verzameling aan te vullen ...

Frappant was ook hoe bepaalde straten werden afgesloten en enkel betreden mochten worden door de bewoners. Er was zelfs tijdelijk een rookverbod ingesteld. Hier en daar lagen immers resten stookolie. Deze gebeurtenissen hadden voor ons, kinderen toch het grote geluk dat we 14 dagen niet naar school moesten gaan. De eerste dag dat we terug naar het Klein College gingen, werden er ons sinaasappelen aangeboden. Men vertelde ons dat dit een schenking was van de paus.

Veertien dagen lang waren we verstoken van elektriciteit. 's Avonds zaten we gezellig aan tafel rond kaarsen die geplaatst werden op groene bierflessen van de "Coo" en dit tot iedereen met zo'n originele kandelaar zijn slaapkamer ging opzoeken.

Ook de "Commodore" gaat plat
(nu nog hoek Albert I-Promenade en Van Iseghemlaan)

Na de oorlog (3)

Als wij deftig uitgingen was het in Laken, in de omgeving van het gemeenteplein ("Place Marie-Christine", denk ik, ik heb nooit gekeken naar het naambordje). Regelmatig was er een bal in de feestzaal van het gemeentehuis. Wij gingen daarheen of dansen in de "Marie-Christine" in de straat met dezelfde naam. Soms trokken wij ook naar de "Lion Rouge" over de danszaal. Daar heeft Jacques Brel nog gezongen en heb ik Annie Cordy nog weten optreden.

Billie vertelde graag over de eerste naoorlogse "réveillons" met nieuwjaar. Tegen middernacht, zei hij, liepen de meeste vrouwen "topless" en werd er openlijk gevrijd "van het vaderland weg". Ik heb ook gedurfde bals beleefd maar zo erg was het nu ook niet. Wanneer ik 's zaterdags of 's zondags mijn vrienden opzocht, was ik steeds alleen. Ik danste weinig of niet en zocht nooit contact met meisjes. Mijn wedervaren met Laura en vooral Jeannine hadden mij waarschijnlijk wat melancholisch gemaakt. Ik had nochtans occasie genoeg want er kwam veel vrouwelijk schoon kijken naar onze matches. Eentje, een zekere Louissette, loste mij van geen vin en bleef steeds in mijn omgeving. Ik mag niet zeggen dat ze me koud liet maar schrok toch van haar leeftijd. Ze was zestien, maar zag er bijna twintig uit, zo flink was ze gebouwd.

Op de wijkfeesten van het Verregat ging het er plezierig aan toe. Er waren verschillende proeven en mijn vrienden en ik deden flink mee aan verschillende wedstrijden.

Zo was er een loopwedstrijd. Die begon aan ons clublokaal, gelegen op de "Chaussée de Wemmel", onder de brug van de "Chaussée Romaine". Waard Germain was een Oostendenaar van rond de vijftig, weduwnaar, en samenwonend met Martha. Ze konden het goed vinden met elkaar want ze dronken om beurten bijna evenveel. Maar steeds was er één nuchter om de zaak "te doen".

De loopkoers was zeker tien kilometer ver. Het

ging tot aan het Heizelstadion en zo terug over de wijk. Eén van de deelnemers, een ferme man van rond de veertig was in volle snelheid vertrokken en iedereen liep mee, behalve Billie en ik. Halverwege gaf hij op. Meteen zakte de vaart, het werd een echte ravage. Niemand, behalve wij dan had zijn krachten gedoseerd. Sommigen van de dertig deelnemers zakten zelfs door hun benen. Doodgemoedereerd staken mijn vriend en ik alleman voorbij en lieten ze ver achter ons.

Op mijn beurt bëging ik een flater. Ik had Billie misschien kunnen achterlaten maar wilde eens spurten, kwestie van het einde sensationeler te maken. Op het laatste moesten wij over de brug lopen en dan bergaf naar de meet toe, zo een twintig meter nog.

Ik spurtte al weg naar beneden maar had er geen rekening mee gehouden dat die afstand, zonder voorbereiding gelopen, ook in mijn benen zou zitten en zakte letterlijk door. Ik rolde wel tien meter ver en kwam bij mezelf op een berrie. Verplegers van het Rode Kruis waren mij aan het bepleisteren. Ik kreeg wel een troostprijs (twee kilo paardenbiefstukken) en kon nog lachen met mijn ongeluk. Louissette was niet weg te halen naast mij en ze vertelde al tegen iedereen dat ik haar "amoureux" was.

's Anderendaags kon ik haast niet op. Het was een zondag maar toch heb ik meegedaan met een andere proef. Het was als een tijdrif per fiets. Er waren twaalf stops, vooral cafés, voorzien tijdens de af te leggen afstand. Men kreeg telkens een begeerde consommatie (water, frisdrank, bier) maar op het laatste stond er steeds een pint klaar. In iedere post was er een proef te doen. Zo was men verplicht een roos te werpen op de vogelpik. In een volgende post een wel bepaald puntenaantal. Dan moest men eens 69 gooien op de "pitjesbak". Op een bolderspiste moest men eerst de oppergaai afsnijten. In een andere post was er een papieren vlieger te maken die een aantal meter kon vliegen. Een lastige proef was ook een emmer water overscheppen met een pollepel zonder morsen. Op een andere plaats moesten potten omver gegooid worden zoals op de kermis, en zo meer. Overall kreeg men punten die samengeteld werden. Voor het vertrek kreeg elke deelnemer een schminkteken op voorhoofd en wangen, maar bij iedereen was dat uitgelopen door het zweeten. Welke rouge dit was weet ik niet maar de uitgelopen vlek die over bleef was haast niet te verwijderen.

Bij de prijsuitdeling werd mijn naam als tweede afgeroepen, maar ze begonnen met de laatste. Weer was Billie vooraan. Ik had nu eenmaal geen geluk in kansspelen.

Ongeveer een maand later heb ik Louissette gezegd dat ze toch wat jong was voor mij. Ik had waarachtig medelijden met haar, maar Billie moest er om lachen toen ze tranen met tuiten hilde. Later heb ik gezien dat ze kennis had met een jongen wiens vader Marokkaan was en moeder een Belgische. Het moet zijn dat het serieus was, want ze zaten samen met haar ouders op een terras. Hadden Henri's (zo heette die jongen) ogen kogels kunnen afschieten, had ik maar een kort leven gekend.

Na drie jaar werd alles stilaan normaal in de verkoop. Ik hielp nog wel thuis, maar de afzet was verminderd.

Ondertussen waren mijn broer en later mijn zuster getrouwd. Robert trouwde kort na de bevrijding. Hij vaarde als motorist met een sleepboot en kon een woonst krijgen op een

binnenschip dat dienst deed als kademuur in Nieuwpoort. De oorspronkelijke kades waren door de Duitsers vernield bij het terugtrekken.

Zijn vrouw had hij leren kennen, toen hij met een ooms aak in Brugge lag. Die vrouw was zeker geen schoonheid en beschikte over twee linkerhanden, alhoewel ze rechts was. Ze kon nu eenmaal niets en was dan nog lui ook - zielelijk, zei ze. Op haar moeders sterfbed had hij echter beloofd voor haar te zorgen. En daaraan herinnerde ze hem tijdig.

Ze was een Brugse en ik luister graag naar het dialect van die stad, maar wanneer iemand dit spreekt met een "schl" wordt dit toch moeilijk verstaanbaar. Daarenboven wou ze, bij gelegenheid, steeds maar zingen. En als men dan applaudisseerde omdat het liedje gedaan was, herbegon ze nog eens.

Van mijn vader had ze een heilige schrik. Ik had eerder medelijden met haar. Nochtans heb ik Robert verwittigd dat het zijn leven was. In één jaar tijd was ze van 48 naar 90 kilogram geklommen!

Ik ben hen eens gaan bezoeken in Nieuwpoort. Buiten een aangesloten leiding van elektriciteit was er op die vervangkade gaan accommodatie. Drinkbaar water kon mijn broer een vijftig meter ver aan wal halen. Maar mijn schoonzus hoefde slechts één emmer daags: eten bereiden (wanneer ze eens kookte), zichzelf wassen (ze kon soms een zekere zweetgeur verspreiden), de vaat doen en de woonkabine dweilen. Robert betrouwde het niet dat ze water buitenboord zou scheppen.

Toen de sleepboot voorbijvoer, riep ze hem boven en riep, tot hilariteit van de bemanning: "Roberkie, broertj'n es hier è we gon pannekoeksjties ejten vanoene!".

Nu, die pannekoekjes waren niet te fameus en in de stad heb ik vlug een paar pintjes gedronken en een portie frieten verorberd om die deegsmak weg te krijgen. Gelukkig heb ik een goed werkende maag.

Later heeft mijn broer haar eens naar Brussel gezonden om te helpen, daar moeder wat ziek was. En toen moeder haar bezig zag, was ze meteen genezen. We konden er echt niets mee aanvagen. Om haar toch iets te laten doen, vroeg moeder om de houten trap te dweilen tussen de gelijkvloerse en de eerste verdieping.

welgeteld twaalf treden. Op de eerste verdieping kon ze de emmer water niet meer dragen en ze liet hem vallen. Het water liep de trappen af. Daar een houten trap aan de onderzijde meestal geplaasterd is, begon die plaaster door het overtollige vocht hier en daar te bulten. Mijn vader was de eerste die het hoorde en ik vreesde meteen het ergste. Ze weende: "Papatjie, ik koste da zwöre wõttere ni mè droage". "Uit mijn ogen!" zei vader maar we hebben toch hartelijk gelachen. "Robert had beter in zijn broek gescheten!" zei hij nog.

Mijn broer heeft het tien jaar volgehouden bij haar. "Een vrouw kan lelijk zijn maar goed, ze kan mooi zijn maar minder goed, maar lelijk en tevens niet goed is te veel" zei hij filosofisch. Hij woonde toen in Vlissingen en werkte bij het Belgisch Loodswezen. In Holland gingen de scheidingsformaliteiten vlugger dan hier: in zes maanden was alles geregeld. Lang is mijn schoonzus niet alleen gebleven. Vlug had ze een nieuwe man, waarschijnlijk iemand met een ooggebrek...

Na het tweede leerjaar kwam mijn neef Adolf voor acht dagen op vakantie bij ons en mocht ik een week bij hem thuis verblijven. Mijn vader ging toen nog vissen met een kustvissersboot van mijn oom, Adolfs vader. Mijn kozijn, even oud als ik, volgde dezelfde richting op school in het Atheneum van Oostende. Hij leerde uitstekend en zou laten als landmeter naar Kongo vertrekken.

Het klikte goed tussen ons. In Brussel hadden wij zowat overal rondgelopen en uitgegaan. Ik vond het echter leuker in Oostende. Het was regelmatig mooi weer en dagelijks gingen we naar het strand en de de duinen langs de kant van de vuurtoren.

Wij kwamen terug van zwemmen toen wij kennis maakten met drie gezusters uit de Vuurtorenwijk. Adolf woonde ten andere ook op die wijk. Hij was anders geen meisjesgek maar had een boontje voor de middelste in ouderdom. Hij wist dat ze bij een coiffeur werkte op het Sas. Ze was misschien wel de mooiste van de drie, maar de jongste trok mij meer aan. In mijn ogen was ze zoals ik me een meisje zou voorstellen. Niet opzichtig mooi, een zekere schoonheid die met de tijd niet ver-

veelt. Zo dacht ik aan Brusselse Laura.

De zondag daarop hadden wij afgesproken om uit te gaan. De drie zusters met ons beiden en er kwamen nog een paar kennissen, zeg maar kandidaten, opdagen. Die jongens kwamen van buiten Oostende en ik zag meteen dat de oudste wou aanpappen met de oudste zuster. En ik voelde er veel voor om een relatie te beginnen met Yvette, de jongste. Billie zou zeggen: "Profiteren, man!" maar wellicht waren dit geen meisjes om van te profiteren. En ik kon dit eenvoudig niet. We zijn die zondag naar de bioscoop gegaan en dan gaan dansen op de Saswijk, waar het kermis was. Meer dan een babbeltje en een kusje is het niet geworden. 's Anderendaags moest ik immers vertrekken. We zouden later wel zien, zeiden we nog.

Het laatste jaar Atheneum is een moeilijk jaar geworden voor mij. Schoolgaan begon mij radicaal tegen te steken, maar ik besepte wel dat ik minstens een diploma moest halen. Ik heb toen ondervonden dat ik toch wat karakter had, vermits ik geslaagd ben. Ik vertel dit later wel.

In augustus is mijn zuster getrouwd. Niettegenstaande we verschillende opvattingen hadden van het leven, mocht ik haar graag. Haar jeugd in de oorlogsjaren was kleurloos voorbijgegaan. En op het einde van de oorlog had ze kennis gemaakt met de jongere broer van nonkel Sylvester. Hij was zeven jaar ouder dan Marie-Jeanne maar nog steeds vrijgezel. Toen ze trouwden was het van "moeten". Wat mij echter verbaasde was dat ze na de eerste huwelijksdagen terug naar Brussel kwam, zeggend om hun eerste kindje te baren.

Ik wil vooreerst zeggen dat op het einde van het schooljaar verscheidene berichten kwamen om deel te nemen aan staatsexamens. De ministeries gingen een kader aanleggen van hoger personeel. Zo was er sprake van het Rekenhof. Ik denk dat het hier de hoogste en meest begeerde plaatsen betreft in België. Meneer De Lager vroeg mij terloops of mijn vader soms connecties had bij een of andere hogere instantie. Daar kon of wou ik zelfs niet op antwoorden. Mijn vader had waarschijnlijk nog nooit horen spreken van het Rekenhof. Het enige dat men wel wist, was dat mijn vader zich een paar maal moest verantwoorden om te vechten en dat hij zes maanden moest "brommen" in Frankrijk om te smokkelen. Dat hij vier jaar front gedaan

had wist men waarschijnlijk wel, maar van verdiensten en heldendaden kon men niets weten vermits alle bewijsstukken verloren gingen in een brand, de laatste maand van de vijandelijkheden.

Alleen was er nog die slechte vermelding toen hij verzuimd had naar de laatste "presentatie" te gaan. Naar het schijnt moest men zich nog vijf jaar naeen melden na het afzwaaien bij het leger.

Even voor het huwelijk van mijn zuster moest ik naar het "consul" (geneeskundig onderzoek) om soldaatje te gaan spelen. Nog nooit ging het zo vlug bij een onderzoek. Niettegenstaande mijn zeggen, van hoge bloeddruk en twee stijve kromme ringvingers, lag de weg open voor mijn intrede bij de militairen. Ik mocht zelfs bij de paracommando's indien ik wou. Daarvoor heb ik niet getekend. Ik vroeg nog of een onderzoek voor beroepsmilitair even gemakkelijk was. "Voor jou ligt desnoods een mooie carrière klaar bij het leger" was het antwoord. Maar weer heb ik niet getekend.

Rond die periode is "zij" naar Brussel gekomen. Ze kwam helpen bij nonkel Sylvester en tante Josefien en woonde in. Vader had gezegd dat het een "snelle tutte" was. Meteen was ik op mijn hoede. Ik had gehoord dat ze een plezante was en nogal graag uitging. En de eerste maal dat ik haar zag, nam ik mij voor niet teveel vriendschap te sluiten met haar. Ze was zeker zo mooi als Laura, maar fijner van postuur. Het liet me koud dat ze niemand kende in Brussel om ergens te gaan. Ik antwoordde meteen dat ik liever alleen wegging met vrienden, zonder meisjes, alleszins niet met meisjes die zich iets zouden inbeelden. Ze bleef maar glimlachen. Werd ze misschien gewaar dat ik aan het huichelen was? Dat ik maar een jongen was die warmte en genegenheid zocht? In mijn ogen was ze te mooi en kon ik niet geloven dat ze het zou menen met mij. Kort daarna, er was een cavalcade in Brussel, ik weet niet meer bij welke gelegenheid, kwam ik haar tegen op wandel met mijn oom en tante. Plots stond ze, wegens de drukte van mensen om ons heen, dicht bij me en neep me betekenisvol in de hand. Maar nog wilde ik niets weten van haar mee te vragen. De zondag voordien had ze immers haar lief voorgesteld die ze "gebruikte" om uit te gaan in Oostende. Hij was toen sol-

daat en op doortocht in Brussel.

En toch, toch heb ik het gewaagd haar mee te vragen naar de "Marie-Christine". Deze keer met het voornemen van een "slippertje". Ik stelde haar voor aan mijn vrienden. Het zou me niet gedeerd hebben, had ze met één van hen aangepapt. Ze keken ten andere heel verwonderd dat ik plots op schok was met zo een mooie griet. Ze wilden allemaal wel eens dansen met haar en sommige deden zelfs voorstellen. Meisjes, die meest kwamen kijken naar onze voetbalprestaties, kwamen mij reeds verwittigen voor het gevaar van horens dragen, maar ik nam het luchtig op: "ce n'est qu'une passante..."

Bij het naar huis gaan, er reden geen trams meer en we gingen te voet, meer dan een uur wandelen, leerde ik mijn les. Ze werd gewaar dat ik haar getest had en Billie had haar waarschijnlijk ook verteld van mijn mislukkingen op liefdesgebied.

Daar ik thuis hielp kreeg ik een redelijke "zondag". Nochtans was ik niet zo rijk zoals sommige vrienden. Dat wist ze ook. Ze wou meteen de helft betalen van de uitgaven.

En een hechte relatie was begonnen, langdurig en sterk, tot vandaag.

Wat later heb ik haar meegenomen naar een schoolfeest, de eerste naoorlogse denk ik. Ik stond meteen in de belangstelling want ik was wat afstandelijk geworden tegenover iedereen, behalve tegenover Billie. Wegens vriendjespolitiek wou ik niet meer voetballen met het elftal van het Atheneum. Ik spande mij niet meer speciaal in om de cursussen te leren, kortom ik deed alles zonder enige ambitie.

Maar nu besloot ik toch nog eens een inspanning te doen. Vooral mondelinge examens werden succesvol afgelegd. Vooropgesteld als een "flauwe" leerling legde ik als bijna de beste mijn proeven af.

Mijn uitgangsexamen Nederlands is eigenaardig afgebroken. Op zeker moment had ik het over verschillende strekkingen in de literatuur, over Romantiekers (H. Conscience en compagnie), over "Nu en Straksers" (C. Buysse en anderen), ik wou nog doorgaan toen een jurylid mij met een monkelend lachje een domme vraag stelde: "Wat zegt u de naam Ahasverus?". Verwonderd over die vraag antwoordde ik: "U bedoelt De Wandelende Jood van onze zuiverste schrijver August Vermeylen?". Misschien gaf het woord "zuiverste" hier de doorslag want ik mocht gaan en was geslaagd met onderscheiding.

Die heren vermoedden echter niet dat ik dit werk vroeger gelezen had uit tijdverdrijf, en dat een vroegere leraar mij attent had gemaakt op de perfecte schrijfkunst van Vermeylen.

Ik kreeg ook een goede nominatie voor Frans toen ik uitgebreid kon vertellen over Bossuet (Oraisons funèbres) en Emile Zola (Nana,

J'accuse). Een jurylid zei nog iets van: "De l'ultime droite à l'ultime gauche".

Mijn beste proef was echter scheikunde. Mijn leraar opperde zelfs dat ik vragen had beantwoord van organische chemie, leerstof van de universiteit. Men voorspelde mij een mooie toekomst in de chemie. (Laat ons eens lachen!)

Ik besloot thuis te blijven en te helpen in de zaak tot ik bij het leger moest. Daarna kon ik misschien een examen meedoen voor een plaats bij een der ministeries of openbare instellingen.

Voorlopig had ik het naar mijn zin. Bijna dagelijks ontmoette ik mijn verloofde. Ik reisde soms naar Oostende voor aankoop van vis, met of zonder mijn vader samen met nonkel Sylvester.

Op donderdagavond kon ik een paar uur trainen om de zondagnamiddag een match te spelen met U.S. Centenaire.

Ik had afgesproken te trouwen wanneer ik ergens kon beginnen werken na mijn legerdienst. Wij zagen de toekomst dus rooskleurig in. Helaas, alles zou een andere wending nemen en we konden niet vermoeden wat ons te wachten stond.

(Wordt vervolgd)

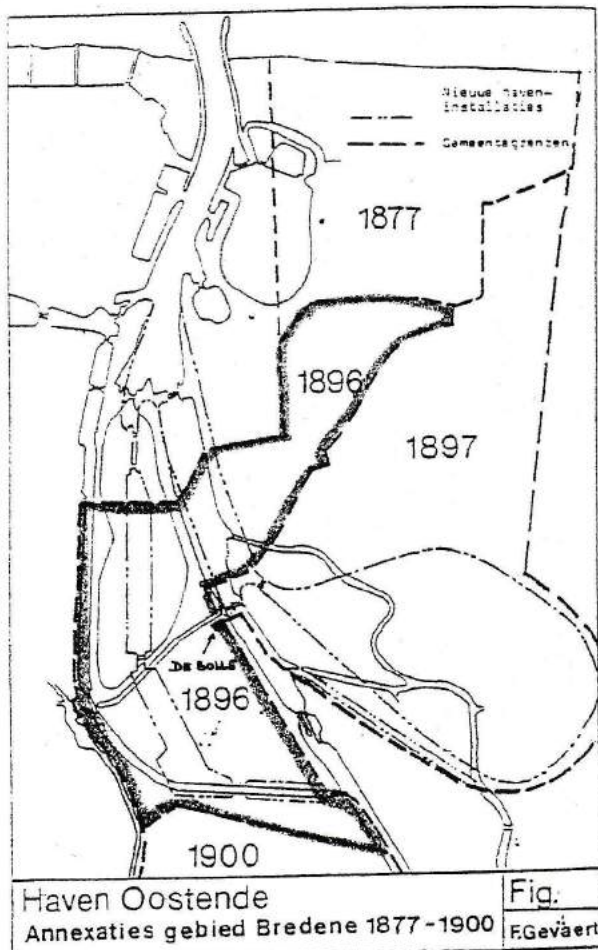
Op zaterdag 29 en zondag 30 maart 2003 vierden Richard Quaegebeur en Hélène Maenhout hun 50ste huwelijksverjaardag. Zij huwden op 14 februari 1953. Het echtpaar kreeg drie kinderen: Arthur, Martine en Patrick, en drie kleinkinderen: Kris, Peter en An. Op de foto herkennen we onderaan van links naar rechts: Marina Willems, schepen van bevolking, Richard Quaegebeur, Hélène Maenhout en Martine Quaegebeur. Bovenaan van links naar rechts: Patrick Quaegebeur, Georgine Doop, Arthur Quaegebeur, Heidi Tenier, Peter Mommerency, Kevin Dumarey, An Mommerency, Tadeusz Czekala en Michel Mommerency. Aan het echtpaar wensen wij onze hartelijke gelukwensen toe. (Foto Lysiane)

De Bolle, een kind met twee vaders? (2)

Naar aanleiding van het artikel met bovenstaande titel van Roger Timmermans in ons vorig nummer (jg. 15 nr.1 blz.18) heb ik geprobeerd het mysterie op te lossen aan de hand van notariële akten. Tot mijn verbazing heb ik vastgesteld dat er heel wat misverstanden zijn over de oorsprong van de gebouwen en niet zozeer de naam zelf "De Bolle".

In mijn scriptie over architect André Daniels heb ik een fout gemaakt omdat ik me baseerde op een foute bron (Ken uw stad – E. Van Alderweireldt).

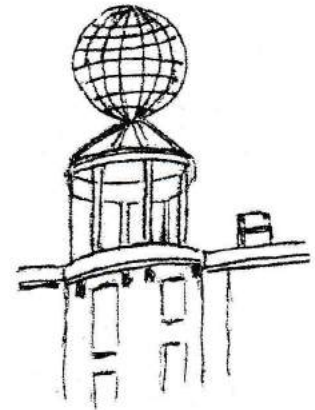
Wat volgt is de neerslag van mijn zoektocht. Het begint allemaal in 1894 als de stad Oostende en de Belgische staat een overeenkomst sluiten over het inrichten en uitbreiden van de haven. De naasting en onteigening van grote delen van het grondgebied Bredene door de stad Oostende (1896) 'voor het algemeen nut' was daarin opgenomen.

Ons interesseert een stuk grond van plusminus 300 m², eigendom van de onteigenden (vonnis 19.10.1896) – ik citeer uit de akte – mevrouw Marie Natalie STEYAERT, weduwe van Charles Marie DE MADRID en haar twee minderjarige kinderen, allen gedomicilieerd te Brussel.

Uit een volgende akte (hypotheek – Federale Overheid Financiën) van 1929 kom ik te weten dat de heer Arthur VRANCKEN, geboortedatum en –plaats onbekend, voorheen handelaar te Keulen (Duitsland) en volgens de akte al overleden, op de hogervermelde stadsgrond een gebouw had laten zetten met een vergunningspacht. Dit gebouw (1912-1913) op de hoek van de Vergunningsstraat en de Tweebruggenstraat, straten die omstreeks 1910 werden aangelegd, is van de hand van architect André Daniels. Op het gebouw stond toen al een koperkleurige wereldbol, vandaar de benaming in de volksmond "De Bolle".

Die bol bovenop de eyecatcher kunt u mits wat inspanning zien op twee foto's die opgenomen zijn in het boek "Oostende 14-18, deel 2" van de hand van F. Gevaert en F. Hubrechtsen: blz. 67 een luchtfoto (De Bolle bovenaan links) en blz. 145 een Duitse foto van 1940 (links, boven de letters 'HMS Vindictive' ziet u de eyecatcher met wereldbol naast de toren van de brandweerkazerne).

Aangezien de belangen van de GSNC (General Steam Navigation Company) vanaf 1904 door de "John Cockerill Line" worden waargenomen en die 'lijn' vanaf 1910 een eigen gebouw met bureaus in de Cockerillstraat heeft gebouwd, kan ik moeilijk aannemen dat die wereldbol iets te maken had met de GSNC, maar wel met de heer A. Vrancken, eigenaar van het gebouw en van de Duitse firma "Spedition und Lagerhaus A.G, uit Keulen. De bol is eenvoudig een versiering.

Site van de verdwenen wijk "De Mosselhoek"

1 = J. Cockerill-line

2 = De Bolle

op 04.01.1919 bij bevel van de Voorzitter van de Rechtbank te Brugge, waarbij de heer A. Van de Maele, advocaat te Oostende, als dwangbeheerder is aangesteld.

Als het gebouw in 1929 door de Belgische Staat aan de stad verkocht wordt, is de heer Tyberghien, ontvanger van de Registratie te Brugge, gemachtigd om op te treden uit hoofde van de sekwestrering van de goederen en de rechten en belangen van de heer A. Vrancken.

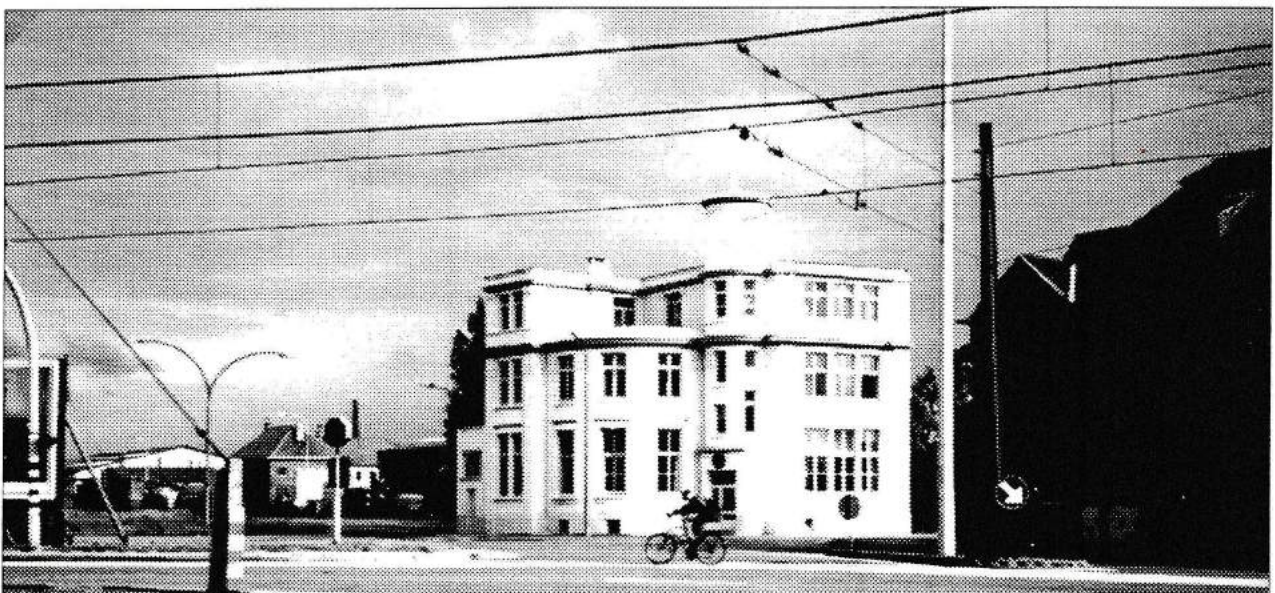
In 1964 ten slotte wordt het gebouw aan de vzw Vissertehuis voor jongeren "De Bolle" verkocht.

Door de verbinding De Bolle-Kennedyrotonde wordt het gebouw afgebroken en verdwijnt zodoende voorgoed een typisch stadsgezicht.

Na de Eerste Wereldoorlog, op 4 januari 1919 wordt het gebouw gesekwestreerd (=in bewaring gesteld), ten gevolge van de inbeslagname van het onroerend goed als herstelbetaling aan de Belgische Staat door de Duitsers. In de akte staat vermeld dat de heer Vrancken een Duitse onderhorige is (de heer Vancraeynest vermeldt dat hij tot Belg genaturaliseerd was). Het vonnis dienaangaande wordt bekrachtigd

Bronnen

1. *GSNC en de haven van Oostende* (De Plate 98/153)
2. *Gebouwen in de omgeving van de voorhavenbrug* (De Plate 99/63-66) door dhr. R. Vancraeynest
3. *Kopieën notariële akten en hypotheeken Fed. Overheid Financiën*
4. E. Van Alderweireldt – *De Bolle* (De Plate 88/138)

Gaston Duribreux (28.05.1903 - 27.05.1986)

Wie de infobrochure van het Mariakerkse familiehotel MIRAMAR (Hyacintenlaan 39) open slaat vindt niet alleen kleurrijke informatie over het hotel-restaurant, maar ook een merkwaardige drietalige bijdrage 'historiek': "het hotel Miramar werd in 1964 gebouwd door de Oostendse romancier Gaston Duribreux (met verwijzing naar bio-bibliografische informatie op het internet: <http://users.pandora.be/louis.jacobs/Duribreux.htm>). Toen er voor het hotel een naam gekozen moest worden, werd even getwijfeld. Enerzijds 'Miramar' naar de naam van een groot hotel aan de Azurenkust waar Gaston in de jaren 20 zijn beroepskennis verscherpte en verfijnde. Anderzijds 'Parnassia' naar een zeldzaam bloemetje dat in de duinen aan onze kust groeit. Gaston ging er een hele dag naar op zoek met zijn zoon Yanti die de zaak zou runnen. Letterkundige Gaston Duribreux baatte destijds het gekende 'Hotel du Parc' (nu Parkhotel), Aartshertogstraat, in Mariakerke uit.

Toen bij het vallen van de avond het bloemetje nog steeds niet gevonden was, besloten vader en zoon het hotel 'Miramar' – spiegel van de zee – te noemen."

In de Krant van West-Vlaanderen (editie 21 maart 2003, blz. 16 – rubriek Mariakerke) stelt journalist WVO naar aanleiding van een artikel over "Gaston Duribreux wordt 100 jaar" de volgende prangende vraag: "Gaat 100ste verjaardag van geboorte onopgemerkt voorbij?"

In deze bijdrage verwijst zoon Yanti naar de vele vergaderingen van de redactie en leden van het Vlaamse culturele tijdschrift 'Dietsche Warande en Belfort' in Duribreux' Parkhotel. Ook met schrijvers en literatuurkenners als Streuvels, Lebeau, Westerlinck, Weyts, Claes, Putman, van der Plaetse onderhield Gaston intense contacten.

Wim van Oostveld besluit zijn artikel met een oproep om op een of andere manier (voordracht, straatnaam, tentoonstelling, ...) aandacht te schenken aan auteur-hotelier Gaston Duribreux.

Ondertussen heeft de familie vanuit diverse hoek hulp gekregen om wat te realiseren. Maar door de drukke hotelbezigdheden loopt de voorbereiding niet altijd van een leien dakje.

In mijn Jonkheere-archief – Jonckheere (1906-1993) was tijd- en stadsgenoot van Duribreux – heb ik enkele interessante sporen gevonden aangaande de beginperiode van schrijver Gaston Duribreux. Samen met de familie wordt een en ander onderzocht en ik ben er zeker van dat we met de steun van vrienden en enkele enthousiastelingen er een waardig herinneringsjaar voor Gaston Duribreux kunnen van maken.

Voor wie niet over internet beschikt, neem ik hieronder de informatie op die op de hogervermelde site terug te vinden is.

GASTON DURIBREUX

Gaston Duribreux werd geboren te Oostende op 28 mei 1903. Na de moderne humaniora gevolgd te hebben aan het Onze-Lievevrouwecollege, verbleef hij gedurende drie jaar in Zuid-Frankrijk om het beroep van hotelhouder te leren. In 1928 werd hij dan ook hotelier in Mariakerke. Hij huwde en kreeg drie zonen. Schrijven deed hij vooral in de rustige winterperiode.

Duribreux debuteerde onder het pseudoniem Jan van Wieren met de roman "Karoen in 't aanschijn van de zee" in 1934.

Oorspronkelijk schreef deze "romancier van de zee" vissersromans zoals "Bruun" (1939), "De laatste vissers" (1940) en "Het gouden zeil" (1951).

Zijn later werk bestaat voornamelijk uit diepchristelijk geïnspireerde probleemromans zoals "De parabel van de gehate farizeeër" (1955) en "De parabel van de brave tollenaar" (1956). Kenmerkend voor de aard van zijn werk is wel de titel "Ballade van de hopeloze zuiverheid" (1971).

Tussendoor schrijft hij ook nog over verzet en collaboratie tijdens Wereldoorlog II in "De zure druiven" (1952) en de autobiografische roman "Het wrede spel" (1960).

Verantwoordelijkheidsgevoel, het menselijk geweten en christelijk waardenbesef spelen een belangrijke rol in zijn werk.
Gaston Duribreux stierf te Oostende op 27 mei 1986.

Bibliografie

- * Karoen in 't aanschijn van de zee (1934)
- * Bruun (1939)
- * De laatste visschers (1940)
- * Zee- en visschersvolk op Vlaanderens kust (1941)
- * De visscher (1942)
- * Derina (1942)
- * De Roeschaard (1943)
- * De bron op de berg (1945)
- * Toen keerde de wind (1948) (In "Van elk een verhaal")

- * De grote Hemme (1950)
- * Het gouden zeil (1951)
- * De zure druiven (1952)
- * Tussen duivel en diepzee (1953)
- * Schipper Jarvis (1955)
- * De parabel van de gehate farizeeër (1955)
- * De parabel van de geliefde tollenaar (1956)
- * Kantwerk en zwanen (1958)
- * Het wrede spel (1960)
- * Ballade van de hopeloze zuiverheid (1971)
- * Een dam in de tijd (1983)

Over Gaston Duribreux schreef Paul Hardy in 1963 een bio-bibliografisch werk in de reeks Kleine Ontmoetingen, nr. 45, bij uitgeverij Desclee de Brouwer (DDB)

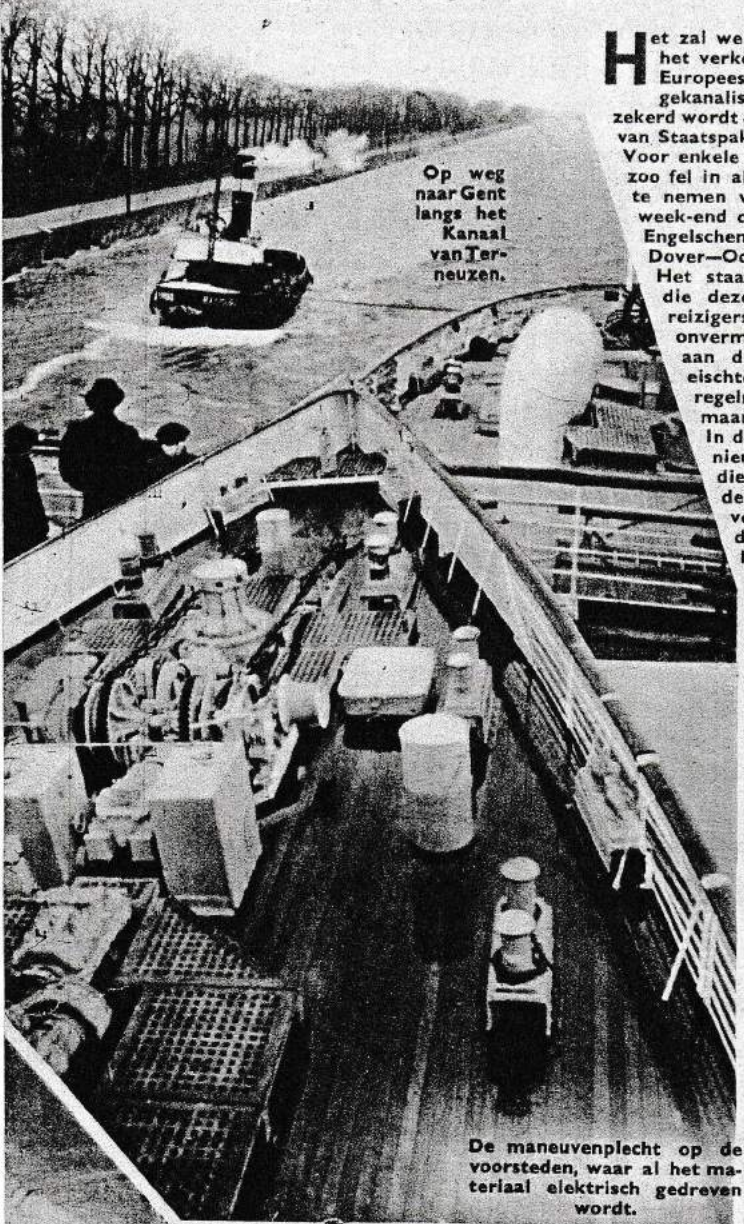
Wordt (zeker) vervolgd.

GASTON DURIBREUX heeft enige maanden geleden de Prijs voor Letterkunde van de Provincie Westvlaanderen behaald met zijn roman « De zure druiven » die eerstdaags verschijnt bij Desclée-de Brouwer te Brugge. Onze hartelijkste gelukwens gaat naar deze bescheiden en begaafde kunstenaar, die, in verschillende romans, als geen ander over de bevolking van onze zee kust heeft geschreven. Duribreux is een peinzend over de verhouding die mens en God verbindt, iemand die voortdurend bekommerd is om de morele waarde van de daden die door zijn helden worden gesteld. Zijn werk verbeert de trouw aan de levensbestemming, aan arbeid en plicht. Duribreux zal als romancier van de zee behandeld worden in het volgend nummer van Westvlaanderen.

Uit: West-Vlaanderen, maart 1952, nr 2, blz 59

VAN OOSTENDE NAAR GENT AAN BOORD

Op weg naar Gent langs het Kanaal van Terneuzen.

Het zal wel niemand onbekend zijn, dat het verkeer tusschen Engeland en het Europeesche vasteland grootendeels gekanaliseerd is over Oostende en verzekerd wordt door een regelmatigen dienst van Staatspakëtbooten.

Voor enkele jaren, toen de krisis nog niet zoo fel in alle lagen der bevolking waar te nemen was, werd onze kust bij het week-end omzeggens overstromd door Engelschen, die door de maalbooten Dover—Oostende aangebracht werden. Het staat echter vast dat de gunst, die deze Staatsdienst vanwege de reizigers geniet, de vrucht is van een onvermoejd pogen door den staat aan den dag gelegd om de vereischten van comfort, snelheid, regelmatigheid en veiligheid steeds maar verder te gemoet te komen. In de laatste jaren werden tal van nieuwe eenheden op die lijn in dienst gebracht en de heerschende krisis heeft niet belet, dat verleden jaar nog de jongste der kanaalbooten, „Prince Baudouin”, te Hoboken van stapel liep.

Als we hier enkele lijnen willen wijden aan laatstgenoemd schip, dan is het doordat op gebied van scheepsbouw, techniek en inrichting in groote mate werd afgebroken met tot dusver algemeen toegepaste principes en modes.

Trouwens was dit een psychologische noodzakelijkheid, wilde men gelijken tred houden met de snel evolueerende gees-

tesgesteldheid van den hedendaagschen mensch, die omzeggens in hoog tempo door het leven tuimelt en bij de korte tusschenpoozen van ontspanning hooge en veelal grillige eischen stelt aan de manier, aan het middel en aan het milieu, waar hij deze ontspanning wenscht te genieten. De „Prince Baudouin” kan er dan ook op bogen grootendeels aan deze behoeften te voldoen. Het is een schip, van het type der kanaalbooten, 110 M. lang en 14 M. breed, dat in December 1931 door het Belgische zeewezen werd besteld aan de werven van John Cockerill te Hoboken en dat in Oogst 1934 aan den verkeersdienst werd geleverd. De groote nieuwigheid die er werd toegepast is, dat het wordt voortbewogen door machtige batterijen elektrische Dieselmotoren, en het feit, dat in een beperkte ruimte 15.000 P.K. werden gecondenseerd mag wel als een meesterstukje van moderne techniek beschouwd worden. Waarom van de turbine werd afgezien? Om bezuinigingsredenen, daar de Diesel de helft minder personeel noodig maakt en bij stilstand niets verbruikt wordt. De boot bezit dan ook met zijn maximumsnelheid van 25 knopen de faam het snelst varende schip ter wereld te zijn. De bouw van den romp blijkt totaal in het teeken te staan van de moderne „stroomlijn”, die in den jongsten tijd den vorm van tal van vervoermiddelen beheerscht, dit met het doel de snelheid op te voeren, den weerstand van water en wind te verminderen, de stabiliteit te verhoogen en het gestamp tot een minimum te herleiden.

De lokalen zijn verdeeld over 5 verdiepingen. De beide dekken van den bovenbouw zijn bijzonder de voornaamste en aangenaamste. De groote verrassing van de inrichting van de pakëtboot brengt de mooie lichtgekleurde salon, verandah genoemd, die voraan heel de boot en het uitzicht op zee beheerscht. Een winterreisje wordt in deze voorwaarden een buitenkansje; want midden een aangenaam en gezellig milieu kan men zich door de breede ramen in den grootschen aanblik verlustigen van een ontketende

De manoeuvreplecht op de voorsteden, waar al het materiaal elektrisch gedreven wordt.

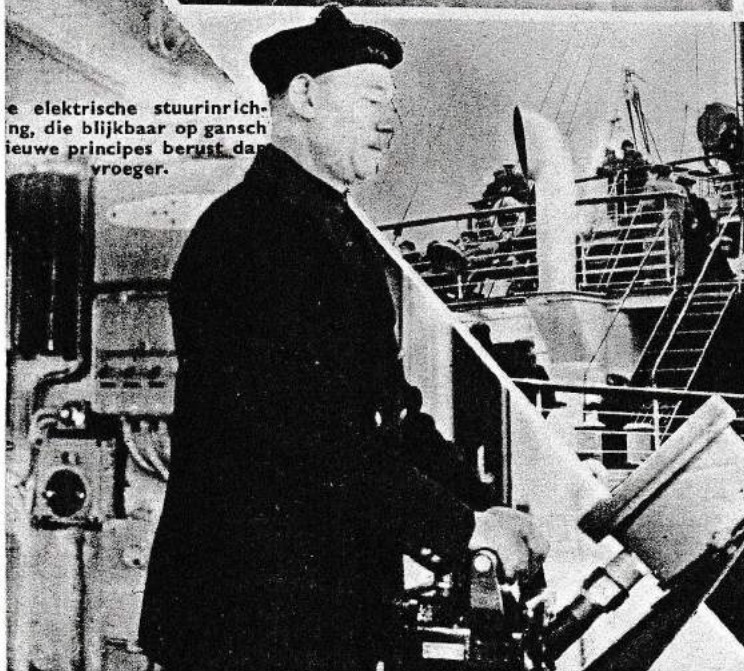
De „Prince Baudouin” loopt het sas te Terneuzen binnen.

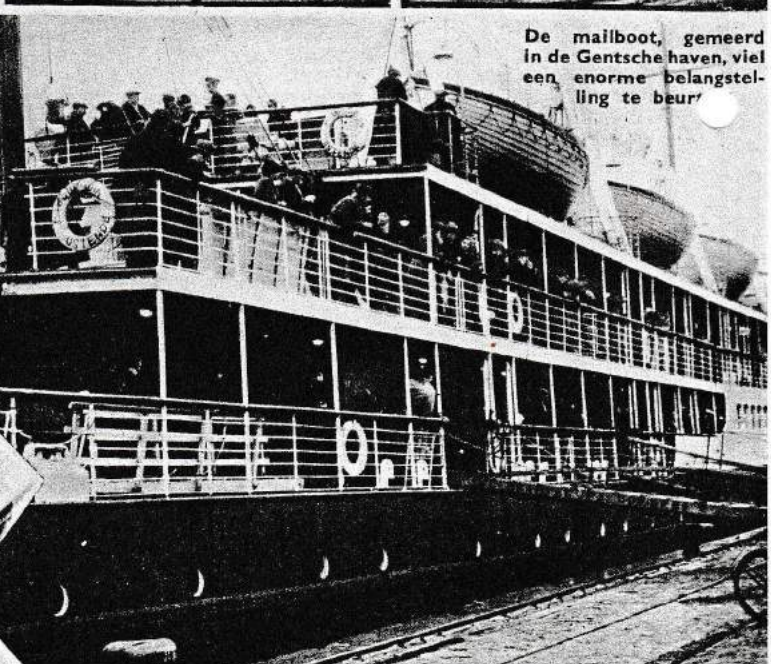
Bij het verlaten van het zeestation te Oostende wordt een goedendag gewuifd aan een zusterschip, de „Prince Leopold”.

De elektrische stuurinrichting, die blijkbaar op gansche nieuwe principes berust, dan vroeger.

De mailboot, gemeerd in de Gentsche haven, viel een enorme belangstelling te beurt.

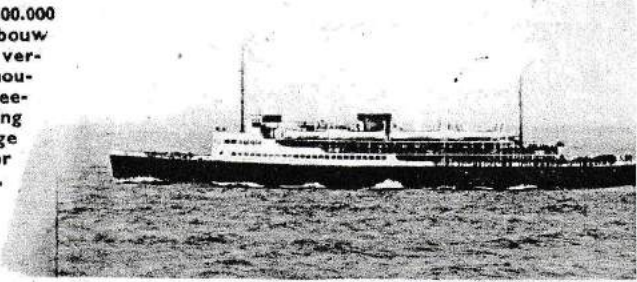

VAN DE MAALBOOT „PRINCE BAUDOUIIN

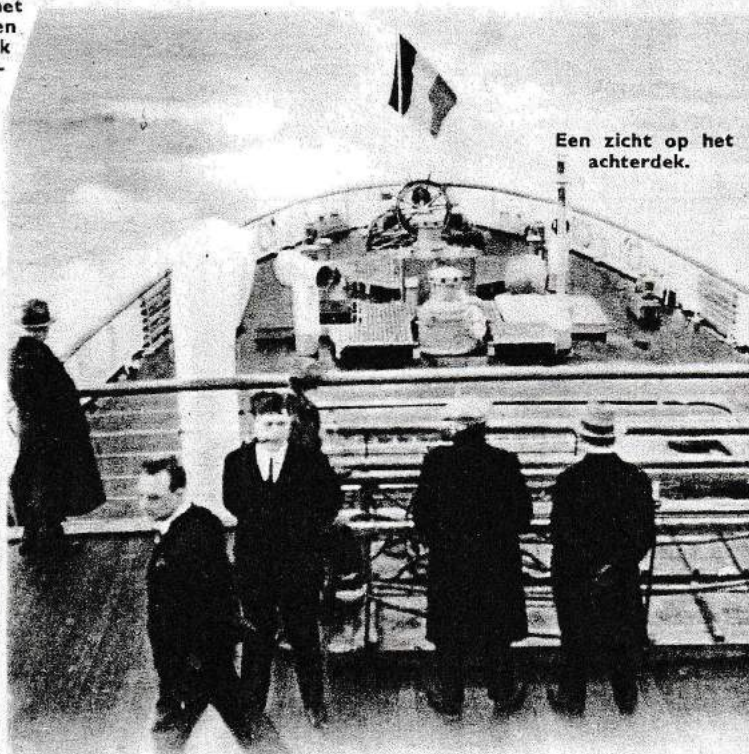
De „Prince Baudouin” in vaart.

golvenfurie, zonder er maar eenigen hinder van te ondervinden. Alle mogelijke behoeften en grillen vanwege de passagiers worden ruimschoots voldaan. Zij hebben te hunner beschikking heersensalons, bars, damesboudoirs, rookzaal, werkkabinetten, zalen met rustbedden, tevens partikuliere kajuiten, radio, telefoon en telegraaf. Allerwege zijn luidsprekers aangebracht waardoor alle inlichtingen en onderrichtingen iedereen bereiken waar men zich ook bevindt, terwijl zij tevens dienst doen om bij tusschenpoelen pick-upmuziek uit te zenden. Al de lokalen zijn aangebracht rondom een prachtige trapzaal, die de oriëntering op het schip zeer gemakkelijk maakt en waar ieder hoekje herschapen werd in een gezellig „causy corner”. Op de verschillende verdiepingen zijn wandeldekken voorhanden, die op halve lengte voor wind en water beschut zijn door breede ramen. Wat de meubilering en de versiering betreft, dit zeer ingewikkeld vraagstuk, waar het een boot geldt, werd op schitterende wijze opgelost door niemand minder dan Henry Yande Velde, bestuurder van het Hooger Instituut voor Sierkunsten. Na de algemeene verdiensten heeft de versiering in elke zaal deze eigenaardigheid dat zij volstrekt homogeen is: tafels en zetels zijn gegroeped als kleine eilanden waarvan de plaats aangegeven is door de teekeningen van den parketvloer en deze van het plafond. De mooie, kleurrijke houtsoorten en fluweelen stoffen die verbruikt werden, verwekken allerwege een indruk van stevige en bescheiden pracht. Hoeft het gezegd dat groote zorgen werden besteed aan de kwestie der veiligheid. Buiten het gewoon reddingsmateriaal verdienen de automatische brandmelders bijzonder de belangstelling. Wat de keuken, de verwarming en de drijfkracht voor het mekanisch scheepsmateriaal aangaat, dit alles wordt bediend door elektriciteit. Ten slotte kan er op gewezen worden dat de „Prince Baudouin” door en door een produkt

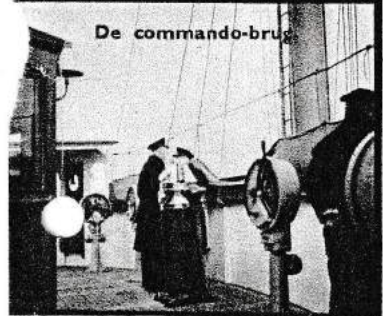
der Belgische nijverheid is. Meer dan 600.000 Belgische werkdagen werden aan den bouw en inrichting van het schip besteed. De verbruikte materialen zijn in groote verhouding van Belgische herkomst en Kongoleesche houtsoorten werden bij de versiering verbruikt. In dien zin is deze prachtige eenheid dan ook een eenige referentie voor onze nationale scheepsbouwrijverheid.

In de uitbating van zijn pakketboot-diensten heeft de staat zich laten leiden door de moderne opvattingen van vulgarisatie en reklame. Met deze doeleinden werd de „Prince Baudouin” dan uitverkoren om aan zekere Belgische centra, toegankelijk voor het zeeverkeer, een bezoek te brengen. Brussel kwam voor enkele weken aan de beurt en daarna is het schip, op initiatief van den Belgischen Zeevaarbond, tak Gent, de Gentsche haven binnengelopen. Wij hadden het genoeg den tocht van de Oostendische basis af, langs de Belgische kust over Vlissingen en Terneuzen mede te maken, en we hopen onze lezers voldoening te schenken door enkele snapshots die we te hunnen behoeve aan boord en tijdens de reis namen, hier af te drukken.

Een zicht op het achterdek.

De commando-brug.

De groote hall voor de passagiers van de 2de klasse.

Ter gelegenheid van het bezoek te Gent, werd een galabal aan boord van de „Prince Baudouin”, ingericht.

Een overzicht van het superdek.

ABC 03.03.1935

Park House, Chaletstraat 15, Oostende

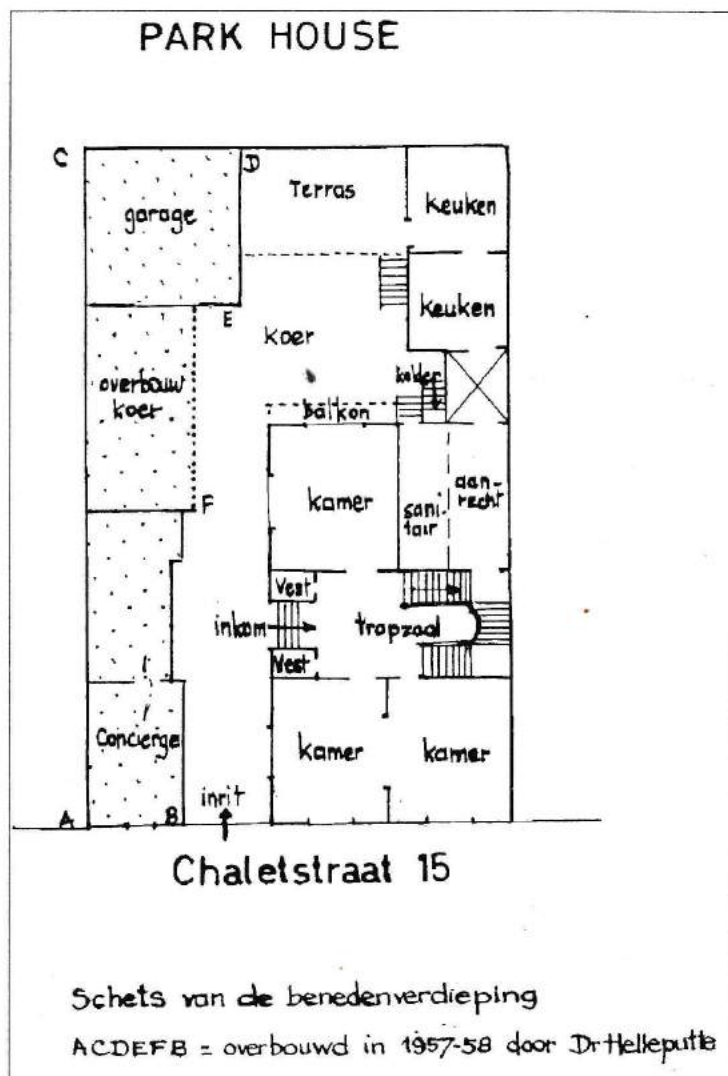
Dit prachtige eclectische herenhuis werd in 1923 door architect André Daniels (1883-1976) ontworpen in opdracht van het echtpaar Paulus-Denniel (man = professor Roubaix). Het koppel, van Franse origine, kon het huis al in 1923 betrekken. Na de Eerste Wereldoorlog was de koers van de Franse frank heel voordelig tegenover de Belgische frank, vandaar dat in die periode nogal wat Fransen bouwplannen bij ons koesterden.

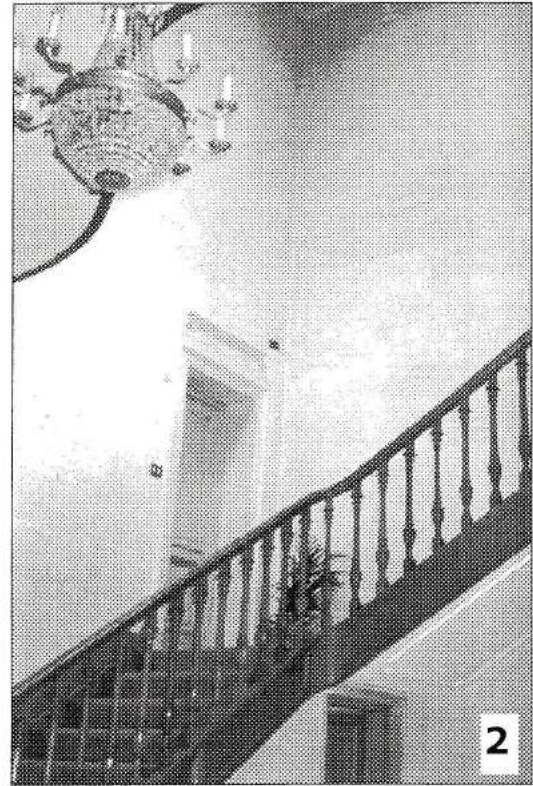
De bouwgrond, ongeveer 500 m² groot, werd in 1921 door de echtgenoten gekocht van het "Etablissement André Devriendt". De aankoopakte werd door notaris Faict in Oostende verleden.

Dokter-chirurg Helleputte (°Soignies 21.03.1909) kocht het goed in 1946 van dochter Gabrielle Paulus (°07.11.1894 x P. Thomas °20.09.1900) die het via een ouderlijke schenking had verkregen. Die akte werd verleden bij de notarissen Ghyoot-Lingier.

Het gebouwencomplex bestond oorspronkelijk uit drie afzonderlijke delen: het woonhuis, het achterhuis voor het dienstpersoneel en een aparte conciërgerie.

Helaas verbouwde dokter Helleputte de conciërgerie met één verdieping tot dokterspraktijk met operatiekwartier aan de achterkant. (Vergelijk de foto's links en boven). Dat zorgde ervoor dat de eenheid van het oorspronkelijke huis, in de geest van tijd gebouwd voor de gegoede klasse, enigszins verminkt werd.

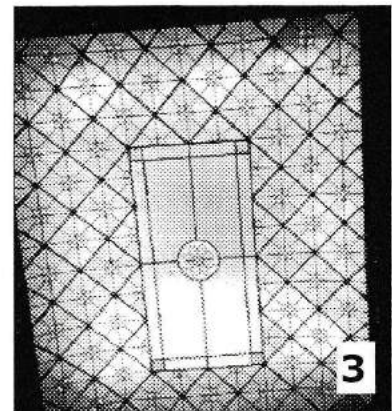

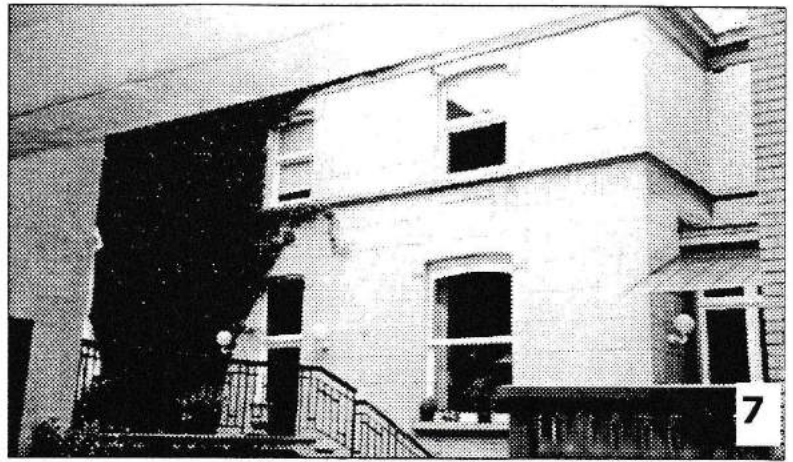

De inrijpoort is bovenaan mooi versierd en sluit het geheel af. Eenmaal binnen ziet men rechts de zijdelingse monumentale ingang met trappen (foto 1) die leiden naar de grote hall, één meter boven het straatniveau. De trappenzaal met statische trap (foto 2) biedt toegang tot de eerste en enige etage.

Een lichtkoepel (foto 3) versierd met glas-in-lood zorgt voor verlichting.

De benedenverdieping functioneerde als ontvangstruimte, vandaar de prachtige en toch niet overladen Lodewijk XV-decoratie (foto 4 & 5), een typische Daniels-voorkeurstijl.

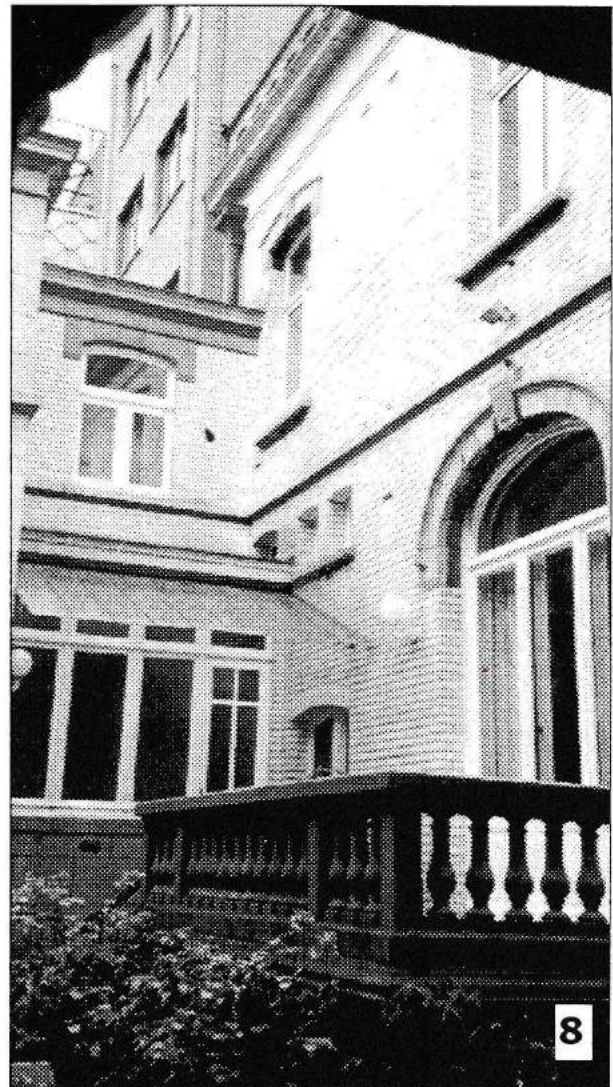

De vloer van de hall is in mozaïekwerk uitgevoerd en de randen zijn versierd met een kleurig kader van florale motieven (foto 6). De kamers werden verwarmd met warme lucht via buizen in de dubbele wanden en roosters. De oorspronkelijke koperen roosters (foto 6) bevinden zich nog steeds in de grote hallvloer maar worden niet meer gebruikt. De verwarming gebeurt nu met radiatoren.

De bovenverdieping met vier ruime kamers was de leefruimte. Boven de inkom bevinden zich toilet en badkamer.

Het achterhuis (foto 7) voor het dienstpersoneel had gelijkvloers twee ruime keukens en sanitaire voorzieningen en boven de verblijfkamers. Een verlichte gang (foto 8) verbindt het achterhuis met het hoofdgebouw. Via de binnenkoer (ook via de hall) kan men in de kelderruimtes.

De westgevel is verdeeld in twee traveeën. (foto 9) De zuidelijke springt wat vooruit om de vlakke lijn te breken; ze wordt bekroond met een ovalen lijst versierd met voluten met bloemenguirlandes.

De twee met smeedijzeren balkons afgewerkte vensteropeningen hebben een verschillende bovenlijst. De dakrand heeft een gestileerde balustrade. Het salon aan de straatzijde is aangekleed in neorococostijl.

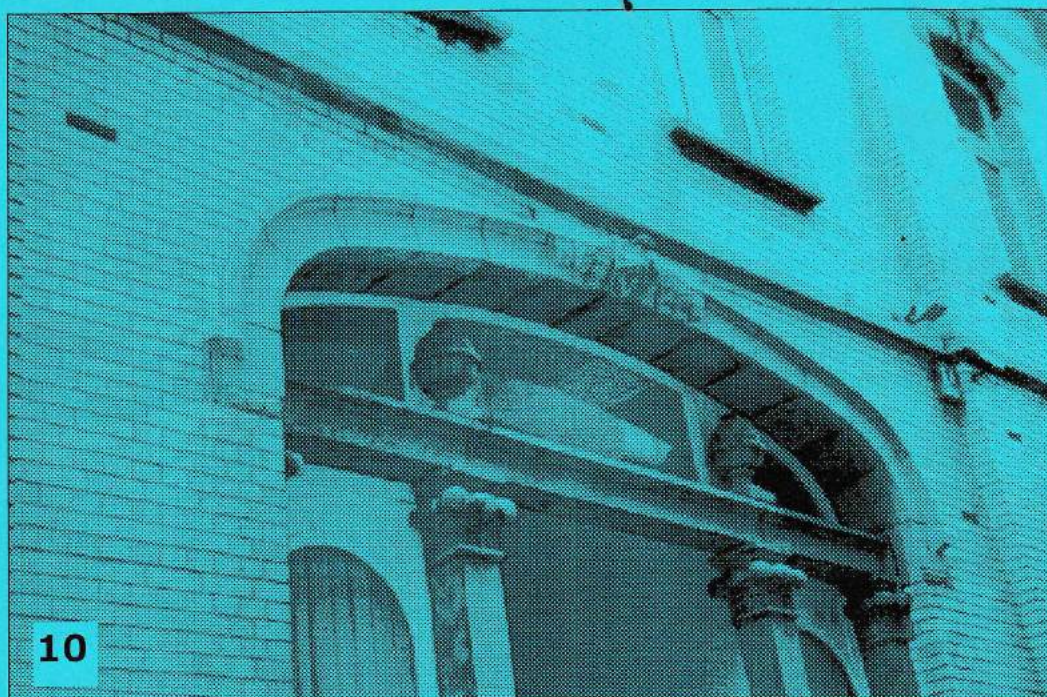
De magistrale ingang met vier zuiltjes (foto 10, een latei en segmentboog met natuurstenen bekroning geeft een apart cachet aan het gebouw.

Het karaktervolle gebouw is dank zij de inzet van de huidige eigenaars beschermd erfgoed (datum besluit afd. monumenten en landschappen 05.03.2001 – Belgisch Staatsblad 17.10.2001 – gegevens te vinden op <http://www.monument.vlaanderen.be>). Het is één van de weinige bewaarde pareltjes dat herinnert aan een nostalgische periode van Oostende.

Met dank voor hun gastvrijheid en fotografeertoelating aan de heer en mevrouw J O'Kelly.

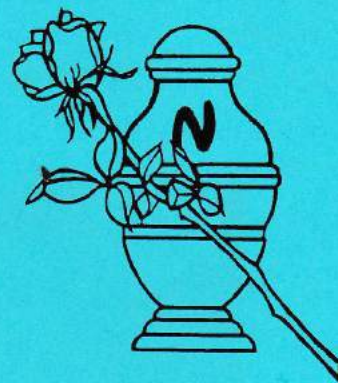
Uitwerking: J. Pottiez en D. Beirens

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartcontract**
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53